

I

(Leģislatīvi akti)

DIREKTĪVAS

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2021/2167

(2021. gada 24. novembris)

par kredītu apkalpotājiem un kredītu pircējiem un ar ko groza Direktīvas 2008/48/EK un 2014/17/ES

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 53. un 114. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Centrālās bankas atzinumu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ⁽²⁾,

saskaņā ar parasto likumdošanas procedūru ⁽³⁾,

tā kā:

- (1) Savienības prioritāte ir visaptverošas stratēģijas izveide, lai risinātu jautājumu par ienākumus nenesošiem aizdevumiem (INA). Lai arī par INA jautājuma risināšanu pirmkārt ir atbildīgas kredītiestādes un dalībvalstis, INA pašreizējo uzkrājumu samazināšanai un pārmērīga INA apjoma uzkrāšanās novēršanai nākotnē piemīt arī nepārprotama Savienības dimensija. Ņemot vērā banku un finanšu sistēmu savstarpējo saistību visā Savienībā, kredītiestādēm darbojoties vairākās jurisdikcijās un dalībvalstīs, pastāv liela iespēja, ka radīsies plašāka ietekme starp dalībvalstīm un Savienībā kopumā – gan attiecībā uz ekonomikas izaugsmi, gan finanšu stabilitāti.
- (2) Integreta finanšu sistēma palielinās ekonomikas un monetārās savienības noturību pret nelabvēlīgiem satricinājumiem, pārrobežu mērogā atvieglojot privātā sektora veiktu riska dalīšanu un vienlaikus mazinot vajadzību pēc publiskā sektora veiktas riska dalīšanas. Lai sasniegtu minētos mērķus, Savienībai būtu jāpabeidz banku savienības izveide un jāpilnveido kapitāla tirgu savienība (KTS). Nolūkā nostiprināt banku savienību ir būtiski risināt problēmas saistībā ar INA lielo apjomu un to iespējamo turpmāko uzkrāšanos, jo tas ir svarīgi, lai nodrošinātu konkurenci banku nozarē, saglabātu finanšu stabilitāti un iedrošinātu aizdevumu sniegšanu nolūkā radīt darbvietas un izaugsmi Savienībā.

⁽¹⁾ OV C 444, 10.12.2018., 15. lpp.

⁽²⁾ OV C 367, 10.10.2018., 43. lpp.

⁽³⁾ Eiropas Parlamenta 2021. gada 19. oktobra nostāja (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēta) un Padomes 2021. gada 9. novembra lēmums.

- (3) Padome 2017. gada 11. jūlija secinājumos "Rīcības plāns, kā risināt ienākumus nenesošo aizdevumu problēmu Eiropā" ("rīcības plāns") aicināja dažādas iestādes veikt atbilstīgus pasākumus, lai turpinātu risināt lielā INA apjoma problēmu Savienībā un novērstu to iespējamo turpmāko uzkrāšanos. Rīcības plānā ir izklāstīta vispusīga pieeja, kuras centrā ir papildinošu politikas pasākumu kombinācija četrās jomās: i) banku uzraudzība un noregulējums, ii) pārstrukturēšanas, maksātspējas un parādu atgūšanas sistēmu reforma, iii) sekundāro tirgu attīstīšana problemātiskiem aktīviem un iv) banku sistēmas pārstrukturēšanas veicināšana. Minētajās jomās ir jārikojas valsts un attiecīgā gadījumā arī Savienības līmenī. Komisija par līdzīgu nodomu paziņoja savā 2017. gada 11. oktobra paziņojumā par banku savienības izveides pabeigšanu, kurā aicināja izstrādāt vispusīgu pasākumu kopumu ar mērķi risināt INA problēmu Savienībā.
- (4) Šī direktīva kopā ar citiem Komisijas ierosinātiem pasākumiem, kā arī pasākumi, ko veic Eiropas Centrālā banka (ECB) saistībā ar banku uzraudzību vienotā uzraudzības mehānisma ietvaros un Eiropas Uzraudzības iestāde (Eiropas Banku iestāde) (EBI), kura izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1093/2010 ⁽⁴⁾, radīs atbilstošu vidi kredītiestādēm, lai tās varētu rīkoties ar INA savās bilancēs, un samazinās turpmākas INA uzkrāšanās risku.
- (5) Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 1092/2010 ⁽⁵⁾ izveidotajai Eiropas Sistēmisko risku kolēģijai, izstrādājot makroprudenciālas pieejas, kuru mērķis ir novērst sistēmisko risku rašanos saistībā ar INA, attiecīgā gadījumā ir jāsniedz makroprudenciāli brīdinājumi un ieteikumi saistībā ar INA sekundāro tirgu.
- (6) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2019/630 ⁽⁶⁾ ir ieviesusi jaunus noteikumus Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 575/2013 ⁽⁷⁾, nosakot kredītiestādēm pienākumu atlikt pietiekamus resursus gadījumam, ja jaunie aizdevumi kļūst ienākumus nenesoši, kam būtu jārada atbilstoši stimuli pievērsties INA agrīnā posmā un būtu jānovērš pārmērīga INA uzkrāšanās. Ja aizdevumi kļūst ienākumus nenesoši, efektīvāki izpildes mehānismi attiecībā uz nodrošinātajiem aizdevumiem ļautu kredītiestādēm īstenot visaptverošu stratēģiju nolūkā atgūt INA, ievērojot stingrus un efektīvus aizņēmēju aizsardzības pasākumus. Tomēr, ja INA apjomi kļūtu pārāk lieli, kredītiestādēm būtu jāvar tos pārdot citiem dalībniekiem efektīvos, konkurētspējīgos un paredzamos sekundārajos tirgos. Kredītiestāžu kompetentās iestādes tām sniedz norādījumus šajā sakarā, balstoties uz savām ar bankām saistītajām tā dēvētajām 2. pīlāra pilnvarām, kas tām piešķirtas ar Regulu (ES) Nr. 575/2013. Ja INA ir kļuvusi par būtisku un plaša mēroga problēmu, dalībvalstis var izveidot valsts aktīvu pārvaldīšanas sabiedrības vai ieviest citus alternatīvus pasākumus, ievērojot pašreizējos valsts atbalsta un banku noregulējuma noteikumus.
- (7) Šai direktīvai būtu jāsniedz kredītiestādēm iespēja labāk rīkoties ar aizdevumiem, kas kļūst ienākumus nenesoši, uzlabojot nosacījumus kredītu pārdošanai trešām personām. Turklāt, ja kredītiestādes saskaras ar apjomīgu INA uzkrāšanos un tām nav darbinieku vai speciālo zināšanu, lai tos pienācīgi apkalpotu, tām būtu jāvar vai nu minētos aizdevumus nodot ārpalpojuma specializētām kredītu apkalpotājām, vai attiecīgo kredītligumu nodot kredītu pircējam, kuram ir vēlēšanās uzņemties risku un speciālās zināšanas, kā to pārvaldīt.
- (8) Lai arī publiskajās apspriedēs dažās dalībvalstīs parasti tiek minēti termini "aizdevumi" un "bankas", turpmāk tekstā ir izmantoti termini "kredīts", "kredītligumi" un "kredītiestāde". Turklāt šī direktīva attiecas gan uz ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētajām kreditora tiesībām, gan uz pašu ienākumus nenesošo kredītligumu.

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1093/2010 (2010. gada 24. novembris), ar ko izveido Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi), groza Lēmumu Nr. 716/2009/EK un atceļ Komisijas Lēmumu 2009/78/EK (OV L 331, 15.12.2010., 12. lpp.).

⁽⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1092/2010 (2010. gada 24. novembris) par Eiropas Savienības finanšu sistēmas makrouzraudzību un Eiropas Sistēmisko risku kolēģijas izveidošanu (OV L 331, 15.12.2010., 1. lpp.).

⁽⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/630 (2019. gada 17. aprīlis), ar ko attiecībā uz zaudējumu seguma minimumu ienākumus nenesošiem riska darījumiem groza Regulu (ES) Nr. 575/2013 (OV L 111, 25.4.2019., 4. lpp.).

⁽⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 575/2013 (2013. gada 26. jūnijs) par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

- (9) Šai direktīvai būtu jāveicina INA sekundāro tirgu attīstība Savienībā, novēršot šķēršļus un nosakot aizsardzības pasākumus kredītiestāžu veiktajai INA nodošanai kredītu pircējiem, vienlaikus aizsargājot aizņēmēju tiesības. Jebkuriem pieņemtajiem pasākumiem būtu jāsaņāno kredītu apkalpotājiem noteiktās atļaujas saņemšanas prasības. Tādēļ ar šo direktīvu būtu jāizveido Savienības mēroga regulējums kredītiestāžu izdoto ienākumus nenesošu kredītligumu pircējiem un apkalpotājiem, saskaņā ar kuru kredītu apkalpotājiem būtu jāsaņāem atļauja no dalībvalstu kompetentajām iestādēm un tie būtu jāpakļauj šo iestāžu uzraudzībai.
- (10) Patlaban kredītu pircēji un kredītu apkalpotāji nevar izmantot iekšējā tirgus priekšrocības tādu šķēršļu dēļ, kurus rada atšķirīgi valstu režīmi, nepastāvot īpašam un saskaņotam regulatīvajam un uzraudzības režīmam. Pašlaik nav kopīgu Savienības standartu kredītu apkalpotāju regulēšanai. Jo īpaši nav noteikti kopīgi standarti, kuri regulē parādu iekasēšanu. Dalībvalstīs ir ļoti atšķirīgi noteikumi par to, kā kredītu pircēji var iegādāties kredītligumus no kredītiestādēm. Kredītu pircēji, kas iegādājas kredītiestāžu izsniegtu kredītu, dažās dalībvalstīs netiek regulēti, savukārt citās dalībvalstīs tiem piemēro dažādas prasības, reizēm pat prasību iegūt atļauju darboties kā kredītiestādei. Minētās atšķirības regulatīvajās prasībās ir radījušas ievērojamus šķēršļus kredītu likumīgai pārrobežu iegādei Savienībā, galvenokārt aizvien pieaugošo atbilstības nodrošināšanas izmaksu dēļ, ar kurām nākas saskarties, cenšoties pirkt kredītportfeļus. Tā rezultātā kredītu pircēji darbojas tikai dažās dalībvalstīs, un tāpēc konkurence iekšējā tirgū ir vāja, jo ieinteresēto kredītu pircēju skaits aizvien ir mazs. Tas savukārt ir radījis neefektīvu sekundāro tirgu attiecībā uz INA. Turklāt INA tirgi pārsvarā ir valsts mēroga un joprojām maza apjoma tirgi.
- (11) Kredītu pircēju ierobežotā līdzdalība rada zemu pieprasījumu, vāju konkurenci un zemas pirkšanas piedāvājuma cenas kredītligumu portfeļiem sekundārajos tirgos, un tas nestimulē kredītiestādes pārdot ienākumus nenesošus kredītligumus. Līdz ar to tādu kredītu tirgu attīstībai, kurus piešķirušas kredītiestādes un kuri tiek pārdoti kredītu pircējiem, ir nepārprotama Savienības dimensija. No vienas puses, kredītiestādēm vajadzētu būt iespējai Savienības mērogā pārdot ienākumus nenesošus kredītligumus efektīvos, konkurētspējīgos un pārredzamos sekundārajos tirgos. No otras puses, lai pabeigtu banku savienības un kapitāla tirgu savienības izveidi, ir nepieciešams rīkoties ar mērķi novērst ienākumus nenesošu kredītligumu uzkrāšanos kredītiestāžu bilancēs, lai tās varētu turpināt pildīt savu ekonomikas finansēšanas funkciju. Tādēļ šī direktīva uz kredītu pircējiem, kas iegādājas kredītligumu, veicot savu saimniecisko vai profesionālo darbību, attiecas tikai tad, ja minētais kredītligums ir ienākumus nenesošs kredītligums.
- (12) Ienākumus nenesošs kredīts, ko sākotnēji piešķirusi kredītiestāde, kredīta apkalpošanas procesā varētu kļūt par ienākumus nesošu kredītu. Šādā gadījumā kredītu apkalpotājiem būtu jāvar turpināt veikt savas darbības, pamatojoties uz atļauju, kas tiem piešķirta kā kredītu apkalpotājiem saskaņā ar šo direktīvu.
- (13) Atsevišķas dalībvalstis regulē kredītu apkalpošanas darbības, bet dažādās pakāpēs. Pirmkārt, tikai dažas dalībvalstis regulē minētās darbības, un tās, kuras to dara, minētās darbības definē ļoti atšķirīgi. Lielākas regulatīvās atbilstības nodrošināšanas izmaksas darbojas kā šķērslis tam, lai tiktu attīstītas izvēršanas stratēģijas, izmantojot pakārtotu iedibinājumu vai sniedzot pārrobežu pakalpojumus. Otrkārt, daudzas dalībvalstis pieprasa saņemt atļaujas dažām no darbībām, kurās minētie kredītu apkalpotāji iesaistās. Ar minētajām atļaujām nosaka dažādas prasības un neparedz iespējas izvērst darbību pāri robežām. Arī tas darbojas kā šķērslis pārrobežu pakalpojumu sniegšanai. Visbeidzot, dažos gadījumos vietēja iedibinājuma prasība ir noteikta likumā, un tas kavē iespēju īstenot brīvību sniegt pārrobežu pakalpojumus.
- (14) Lai arī kredītu apkalpotāji var sniegt savus pakalpojumus kredītiestādēm un kredītu pircējiem, kas nav kredītiestādes, konkurētspējīgs un integrēts kredītu apkalpotājiem paredzēts tirgus ir saistīts ar konkurētspējīgu un integrētu kredītu pircējiem paredzētu tirgu. Kredītu pircēji bieži nolemj kredītu apkalpošanas darbības nodot ārpusvalstīs citām vienībām, jo tiem nav kapacitātes pašiem apkalpot kredītu, un tādējādi tie var nevēlēties pirkt kredītu no kredītiestādēm, ja tie nevar nodot ārpusvalstīs atsevišķus pakalpojumus.
- (15) Tas, ka kredītu pirkšanas un kredītu apkalpošanas darbību tirgū nav konkurences spiediena, rada situāciju, kurā kredītu apkalpošanas sabiedrības no kredītu pircējiem iekasē augstas maksas par saviem pakalpojumiem, kā arī rada zemas cenas kredītu sekundārajos tirgos. Tas samazina stimulu kredītiestādēm atbrīvoties no saviem INA krājumiem.

- (16) Tādēļ ir nepieciešama rīcība Savienības līmenī, lai risinātu situāciju, kurā nonāk kredītu pircēji un kredītu apkalpotāji attiecībā uz ienākumus nenesošu kredītu, ko sākotnēji piešķirušas kredītiestādes. Tomēr šī direktīva neskar Savienības un valstu tiesību aktu noteikumus, kas reglamentē kredītu piešķiršanas procesu, tostarp gadījumos, kad var uzskatīt, ka kredītu apkalpotāji iesaistās kredīstarpniecībā. Šī direktīva neskar arī valstu noteikumus, ar ko nosaka papildu prasības kredītu pircējam vai kredītu apkalpotājam attiecībā uz kredītliguma noteikumu pārskatīšanu.
- (17) Dalībvalstis var brīvi regulēt kredītu apkalpošanas darbības, kuras neietilpst šīs direktīvas darbības jomā, piemēram, pakalpojumus, kas tiek piedāvāti attiecībā uz kredītligumiem, kurus izdevušas iestādes, kas nav kredītiestādes, vai fizisku personu veiktas kredītu apkalpošanas darbības, tostarp izvirzot prasības, kuras ir līdzvērtīgas šajā direktīvā noteiktajām prasībām. Tomēr minētās vienības un fiziskās personas nebaudītu iespēju sniegt šādus pakalpojumus citās dalībvalstīs.
- (18) Šai direktīvai nevajadzētu ietekmēt valsts tiesību aktos noteiktos ierobežojumus attiecībā uz tādā ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētu kreditora tiesību nodošanu vai paša ienākumus nenesošā kredītliguma nodošanu, kurš nav izbeigts saskaņā ar valsts civiltiesībām, kā rezultātā visas summas, kas maksājamas saskaņā ar kredītligumu, ir nekavējoties jāsamaksā, ja tas ir nepieciešams, lai veiktu nodošanu vienībai ārpus banku sistēmas. Tādējādi būs dalībvalstis, kur, ņemot vērā valsts noteikumus, neregulētajiem kreditoriem joprojām būs ierobežotas iespējas iegādāties ienākumus nenesošus kredītligumus, kuru termiņš nav nokavēts, kuru termiņa kavējums ir mazāks par 90 dienām vai kuri nav izbeigti saskaņā ar valsts civiltiesībām. Dalībvalstis var regulēt ienākumus nesošu kredītligumu nodošanu, tostarp izvirzot prasības, kas ir līdzvērtīgas šajā direktīvā noteiktajām prasībām.
- (19) Šai direktīvai nevajadzētu ietekmēt Savienības tiesību aktus attiecībā uz tiesu iestāžu sadarbību civillietās, jo īpaši noteikumus par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām, un par jurisdikciju, tostarp šādu tiesību aktu un noteikumu piemērošanu atsevišķos gadījumos saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulām (EK) Nr. 593/2008⁽⁸⁾ un (ES) Nr. 1215/2012⁽⁹⁾. Visiem kreditoriem un jebkurai personai, kas tos pārstāv, ir pienākums ievērot Savienības tiesību aktus savos darījumos ar patērētāju un valstu iestādēm, lai nodrošinātu patērētāju tiesību aizsardzību.
- (20) Kredītu apkalpotājiem un kredītu pircējiem vienmēr būtu jārikojas godprātīgi, taisnīgi jāizturas pret aizņēmējiem un jāievēro viņu privātums. Tiem nevajadzētu nedz aizskaroši izturēties pret aizņēmējiem, nedz sniegt tiem maldinošu informāciju. Pirms pirmās parāda piedziņas un ikreiz, kad aizņēmēji to pieprasa, tiem būtu jāsniedz aizņēmējiem informācija cita starpā par notikušo nodošanu, kredītu pircēja un kredītu apkalpotāja, ja tāds ir iecelts, identitāti un kontaktinformāciju, kā arī informācija par summu, kas aizņēmējam ir jāmaksā, un paziņojums par to, ka joprojām tiek piemēroti visi attiecīgie Savienības un valsts tiesību akti.
- (21) Turklāt šī direktīva nesašaurina Savienības patērētāju aizsardzības noteikumu piemērošanas jomu, un, ciktāl kredītu pircēji kvalificējas kā kreditori saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvām 2008/48/EK⁽¹⁰⁾ un 2014/17/ES⁽¹¹⁾, uz tiem būtu jāattiecas īpašajiem pienākumiem, kas noteikti attiecīgi Direktīvas 2008/48/EK 20. pantā un Direktīvas 2014/17/ES 35. pantā. Šī direktīva arī neskar patērētāju aizsardzību, ko garantē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/29/EK⁽¹²⁾, kura aizliedz negodīgu komercpraksi, tostarp tādu, ko īsteno līguma izpildes laikā, maldinot patērētāju par patērētāja tiesībām vai pienākumiem vai pakļaujot to aizskaršanai,

⁽⁸⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 593/2008 (2008. gada 17. jūnijs) par tiesību aktiem, kas piemērojami līgumsaistībām (Roma I) (OV L 177, 4.7.2008., 6. lpp.).

⁽⁹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV L 351, 20.12.2012., 1. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2008/48/EK (2008. gada 23. aprīlis) par patēriņa kredītligumiem un ar ko atceļ Padomes Direktīvu 87/102/EEK (OV L 133, 22.5.2008., 66. lpp.).

⁽¹¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/17/ES (2014. gada 4. februāris) par patērētāju kredītligumiem saistībā ar mājokļa nekustamo īpašumu un ar ko groza Direktīvas 2008/48/EK un 2013/36/ES un Regulu (ES) Nr. 1093/2010 (OV L 60, 28.2.2014., 34. lpp.).

⁽¹²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2005/29/EK (2005. gada 11. maijs), kas attiecas uz uzņēmēju negodīgu komercpraksi iekšējā tirgū attiecībā pret patērētājiem un ar ko groza Padomes Direktīvu 84/450/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 97/7/EK, 98/27/EK un 2002/65/EK un Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2006/2004 ("Negodīgas komercprakses direktīva") (OV L 149, 11.6.2005., 22. lpp.).

piespiešanai vai neatļautai ietekmei, kas cita starpā izpaužas izpildes panākšanas darbību laikā, vietā, būtībā vai noturībā, draudīgas vai aizskarošas valodas vai rīcības izmantošanā vai kā draudi veikt jebkādas darbības, kuras likumīgi nevar veikt.

- (22) Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. pants nodrošina tiesības uz taisnīgu un atklātu lietas izskatīšanu neatkarīgā un objektīvā tiesā, kā arī iespēju saņemt advokāta konsultāciju, aizstāvību un pārstāvību. Tas var būt īpaši svarīgi, lai pilnībā un visaptveroši izprastu visus izskatāmos jautājumus un juridiskos argumentus un nodrošinātu visaptverošu sagatavošanos pārstāvībai tiesā strīdīgajā lietā. Aizņēmējiem, kuriem nav pietiekamu līdzekļu, būtu jāvar izmantot juridisko palīdzību, ja tas ir nepieciešams, lai nodrošinātu efektīvu tiesu iestāžu pieejamību, un saskaņā ar nosacījumiem, kas paredzēti piemērojamos valsts tiesību aktos.
- (23) Savienības kredītiestādes veic kredītu apkalpošanas darbības savas parastās uzņēmējdarbības ietvaros. Tām ir vienādi pienākumi attiecībā uz kredītīgumiem, ko tās pašas ir izsniegušas, un kredītīgumiem, kurus tās ir nopirkušas no citas kredītiestādes. Tā kā tās jau tiek regulētas un uzraudzītas, šīs direktīvas piemērošana to kredītu apkalpošanas vai pirkšanas darbībām nozīmētu atļauju nevajadzīgu dublēšanu un atbilstības nodrošināšanas izmaksu nevajadzīgu divkāršošanu, un tāpēc uz tām šī direktīva neattiecas. Šīs direktīvas darbības jomā neietilpst arī kredītiestāžu veikta kredītu apkalpošanas darbību nodošana ārpalpojuma – saistībā gan ar ienākumus nesošiem, gan ienākumus nenesošiem kredītīgumiem – kredītu apkalpotājiem vai citām trešām personām, jo kredītiestādēm jau ir jāievēro piemērojamie noteikumi par nodošanu ārpalpojuma. Turklāt uz kreditoriem, kas nav kredītiestādes, bet ko tomēr uzrauga dalībvalsts kompetentā iestāde saskaņā ar Direktīvu 2008/48/EK vai Direktīvu 2014/17/ES un kas veic patērētājiem piešķirto kredītu apkalpošanas darbības savas parastās uzņēmējdarbības ietvaros, šī direktīva neattiecas, kad tie veic kredītu apkalpošanas darbības minētajā dalībvalstī. Tāpat šīs direktīvas darbības jomā nebūtu jāiekļauj alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieki, pārvaldības sabiedrības un ieguldījumu sabiedrības (ja ieguldījumu sabiedrība nav izraudzījusi pārvaldības sabiedrību), kas saņēmušas atļauju vai reģistrētas saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2009/65/EK ⁽¹³⁾ vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/61/ES ⁽¹⁴⁾. Visbeidzot, ir dažas profesijas, kurās tiek veiktas kredītu apkalpošanas darbībām līdzīgas papildu darbības, proti, notāri, advokāti un tiesu izpildītāji, kas veic savu profesionālo darbību saskaņā ar valsts tiesību aktiem un kas nodrošina saistošu pasākumu izpildi, un tādēļ dalībvalstīm būtu jāvar atbrīvot minētās profesijas no šīs direktīvas piemērošanas.
- (24) Lai esošajiem kredītu pircējiem un kredītu apkalpotājiem ļautu pielāgoties to valsts noteikumu prasībām, ar kuriem transponē šo direktīvu, un jo īpaši lai ļautu kredītu apkalpotājiem saņemt atļauju, šī direktīva ļauj vienībām, kas pašlaik veic kredītu apkalpošanas darbības saskaņā ar valsts tiesību aktiem, turpināt to darīt savā piederības dalībvalstī sešus mēnešus pēc tam, kad ir beidzies šīs direktīvas transponēšanas termiņš. Pēc minētā sešu mēnešu perioda beigām tirgū būtu jāļauj darboties tikai tiem kredītu apkalpotājiem, kas ir saņēmuši atļauju saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ar kuriem transponē šo direktīvu.
- (25) Dalībvalstīm, kas jau ir ieviesušas šajā direktīvā paredzētajiem noteikumiem līdzvērtīgus vai stingrākus noteikumus attiecībā uz kredītu apkalpošanas darbībām, būtu jāvar savos valsts tiesību aktos, ar kuriem transponē šo direktīvu, atzīt jau esošām vienībām, kas veic kredītu apkalpošanas darbības, iespēju automātiski tikt atzītām par atļauju saņēmušiem kredītu apkalpotājiem.
- (26) Uz atļaujas piešķiršanu kredītu apkalpotājam veikt kredītu apkalpošanas darbības visā Savienībā būtu jāattiecinā vienādu un saskaņotu noteikumu kopums, kas kompetentajām iestādēm būtu proporcionāli jāpiemēro.

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/65/EK (2009. gada 13. jūlijs) par normatīvo un administratīvo aktu koordināciju attiecībā uz pārvedamu vērtspapīru kolektīvo ieguldījumu uzņēmumiem (PVKIU) (OV L 302, 17.11.2009., 32. lpp.).

⁽¹⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/61/ES (2011. gada 8. jūnijs) par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 (OV L 174, 1.7.2011., 1. lpp.).

- (27) Lai novērstu to, ka samazinās aizņēmēju aizsardzības līmenis, un lai veicinātu uzticēšanos, nosacījumiem par kredītu apkalpotāja atļaujas piešķiršanu un saglabāšanu būtu jānodrošina, ka kredītu apkalpotājiem, personām, kam ir būtiska līdzdalība kredītu apkalpotājā, un tā vadības vai administratīvās struktūras locekļiem nav sodāmības par attiecīgiem noziedzīgiem nodarījumiem, kas cita starpā saistīti ar noziegumiem pret īpašumu, noziegumiem saistībā ar finanšu darbībām, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, krāpšanu vai noziegumiem pret fizisko neaizskaramību, un ka pret šīm personām nav sāktas maksātnespējas procedūras, un ka tās nekad agrāk nav pasludinātas par bankrotējušām, izņemot gadījumus, kad to darbība ir atjaunota saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Atbilstība prasībai, ka kredītu apkalpotāju vadības vai administratīvās struktūras locekļiem to iepriekšējos darījumos ar uzraudzības un regulatīvajām iestādēm ir jābūt bijušiem pārrēdzamiem, atklātiem un gataviem uz sadarbību, būtu jānovērtē, pamatojoties uz informāciju, kas kompetentajai iestādei ir pieejama vai zināma atļaujas piešķiršanas laikā. Ja informācija nav pieejama vai nav zināma vai ja līdz minētajam laikam nav bijis iepriekšējas mijiedarbības ar uzraudzības un regulatīvajām iestādēm, prasību uzskata par izpildītu.
- (28) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka kredītu apkalpotāja vadībai kopumā ir atbilstīgas zināšanas un pieredze, lai veiktu uzņēmējdarbību konkrētajai veicamajai darbībai atbilstošā kompetentā un atbildīgā veidā. Katra dalībvalsts pati var noteikt prasības attiecībā uz labu reputāciju, atbilstīgām zināšanām un pieredzi, taču šīm prasībām nevajadzētu apgrūtināt atļauju saņēmušu kredītu apkalpotāju brīvu pārvietošanos Savienībā. Šajā nolūkā EBI būtu jāizstrādā pamatnostādnes, lai samazinātu atšķirīgas interpretācijas risku sakarā ar prasībām attiecībā uz atbilstīgām zināšanām un pieredzi. Turklāt, lai nodrošinātu atbilstību parādnieku aizsardzības noteikumiem un personas datu aizsardzības noteikumiem, būtu jānosaka un jāuzrauga atbilstošā pārvaldības kārtība un iekšējās kontroles mehānismi, kā arī atbilstošas procedūras sūdzību reģistrēšanai un izskatīšanai. Papildus tam kredītu apkalpotājiem būtu jāievieš atbilstīgas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un terorisma apkarošanas procedūras, ja valsts noteikumos, ar ko transponē Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu (ES) 2015/849⁽¹³⁾, kredītu apkalpotāji ir izraudzīti par atbildīgajiem subjektiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas un apkarošanas nolūkā. Turklāt kredītu apkalpotājiem vajadzētu būt pienākumam rīkoties taisnīgi un pienācīgi ņemt vērā aizņēmēju finansiālo situāciju. Ja valsts līmenī ir pieejamas konsultācijas parādu jautājumos, kas atvieglo parāda atmaksāšanu, kredītu apkalpotājiem būtu jāinformē aizņēmēji par šādiem pakalpojumiem.
- (29) Dalībvalstīm savos tiesību aktos, ar kuriem transponē šo direktīvu, būtu jānosaka, vai kredītu apkalpotājiem, veicot kredītu apkalpošanas darbības, to teritorijā ir atļauts saņemt un turēt līdzekļus no aizņēmējiem. Gadījumos, kad aizņēmēju līdzekļu saņemšana un turēšana ir atļauta dalībvalstī un kredītu apkalpotāji plāno to darīt savas uzņēmējdarbības modeļa ietvaros, būtu jāpiemēro papildu prasības minētajiem kredītu apkalpotājiem, lai novērstu riskus, kas varētu rasties maksātnespējas gadījumos, proti, uzskaites un līdzekļu nošķiršana, kā arī aizņēmēja saistību dzēšanas gadījumos. Ja kredītu apkalpotāja piederības dalībvalsts aizliedz kredītu apkalpotājiem saņemt un turēt līdzekļus no aizņēmējiem, kredītu apkalpotājs nevar to darīt nedz savā piederības dalībvalstī, nedz nevienā uzņēmējā dalībvalstī, pat ja uzņēmēja dalībvalsts atļauj šādu līdzekļu saņemšanu un turēšanu – tas ir tādēļ, ka piederības dalībvalsts kredītu apkalpotājam nav devusi atļauju šādām darbībām. Turpretī, ja piederības dalībvalsts atļauj kredītu apkalpotājiem saņemt un turēt līdzekļus no aizņēmējiem un savos tiesību aktos ietver attiecīgas prasības, kredītu apkalpotājam būtu jāvar saņemt un turēt aizņēmēju līdzekļus savā piederības dalībvalstī, kā arī jebkurā uzņēmējā dalībvalstī, kas arī atļauj saņemt un turēt līdzekļus no aizņēmējiem.
- (30) Lai novērstu ilgas procedūras un nenoteiktību, ir jānosaka prasības attiecībā uz informāciju, kura pieteikuma iesniedzējiem, kas vēlas saņemt atļauju darboties kā kredītu apkalpotāji, ir jāiesniedz, kā arī saprātīgi termiņi atļaujas izsniegšanai un tās atsaukšanas noteikumi. Ja kompetentās iestādes atsauc tāda kredītu apkalpotāja atļauju, kas veic kredītu apkalpošanas darbības citās dalībvalstīs, par to būtu jāinformē uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes un arī tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kurā kredīts ir piešķirts, ja tā nav uzņēmēja dalībvalsts vai piederības dalībvalsts. Tāpat arī būtu jāizveido atjaunināts publiskais reģistrs vai saraksts piederības un uzņēmējā dalībvalstī, un tas būtu jā dara publiski pieejams kompetento iestāžu tīmekļa vietnēs, lai nodrošinātu pārredzamību attiecībā uz atļauju saņēmušo kredītu apkalpotāju skaitu un identitāti.

⁽¹³⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2015/849 (2015. gada 20. maijs) par to, lai nepieļautu finanšu sistēmas izmantošanu nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizēšanai vai teroristu finansēšanai, un ar ko groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 648/2012 un atceļ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/60/EK un Komisijas Direktīvu 2006/70/EK (OV L 141, 5.6.2015., 73. lpp.).

- (31) Kredītu apkalpošanas darbību nodošanai ārpalpojuma kredītpakalpojumu sniedzējiem nevajadzētu mainīt līgumiskās attiecības starp kredītu apkalpotāju un kredītu pircēju un kredītu apkalpotāja pienākumus pret kredītu pircēju. Kredītu apkalpotājiem vajadzētu būt atbildīgiem par to, ka tiek nodrošināts, ka viņu kredītu apkalpošanas darbību nodošana ārpalpojuma kredītpakalpojumu sniedzējiem nerada attiecīgajam kredītpakalpojumu sniedzējam pārmērīgu darbības risku vai neatbilstību Savienības vai valsts tiesību aktiem, kā arī neierobežo regulatīvā uzraudzītāja spēju veikt savus pienākumus un aizsargāt aizņēmēju tiesības.
- (32) Kad kredītu pircējs uztic kredītu apkalpotājam kredītliguma pārvaldību un izpildi, kredītu pircējs deleģē kredītu apkalpotājam savas tiesības un pienākumus un arī tiešo saziņu ar aizņēmēju, tomēr saglabā galīgo atbildību. Tādēļ rakstiskā kredīta apkalpošanas līgumā būtu skaidri jānosaka līgumattiecības starp kredītu pircēju un kredītu apkalpotāju, un kompetentajām iestādēm vajadzētu būt iespējai pārbaudīt, kā šādas līgumattiecības ir noteiktas. Turklāt kredītu apkalpotājiem vajadzētu rīkoties taisnīgi un pienācīgi ņemt vērā aizņēmēju finansiālo situāciju. Ciktāl kredītu pircējs pats neveic tā iegādāto kredītligumu apkalpošanu, dalībvalstīm būtu jāvar paredzēt, ka kredītu apkalpotājam un kredītu pircējam kredīta apkalpošanas līgumā ir jāvienojas, ka kredītu apkalpotājs informē kredītu pircēju pirms kredītu apkalpošanas darbību nodošanas ārpalpojuma.
- (33) Lai nodrošinātu kredītu apkalpotāja tiesības iesaistīties pārrobežu darbībās un nodrošinātu to uzraudzību, šī direktīva nosaka procedūru attiecībā uz atļauju saņēmuša kredītu apkalpotāja tiesību iesaistīties pārrobežu darbībās izmantošanu. Saziņai starp piederības un uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kā arī ar kredītu apkalpotāju būtu jānotiek saprātīgos termiņos. Tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā kredīts ir piešķirts, arī būtu jāsaņem informācija par pārrobežu darbībām no piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm.
- (34) Uz kredītu apkalpotāju, kurš veic darbības uzņēmējā dalībvalstī, būtu jāattiecas ierobežojumiem un prasībām, kas minētās uzņēmējas dalībvalsts tiesību aktos ir noteikti saskaņā ar šo direktīvu, tostarp attiecīgā gadījumā aizliegumam saņemt un turēt līdzekļus no aizņēmējiem, un kas nav saistīti ar citām kredītu apkalpotājiem izvirzītajām atļaujas saņemšanas prasībām. Ja saskaņā ar uzņēmējas dalībvalsts noteikumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu, tiek noteiktas papildu prasības kredītu apkalpotāja atļaujas saņemšanai, šādas papildu prasības nebūtu jāpiemēro kredītu apkalpotājiem, kas veic pārrobežu kredītu apkalpošanas darbības minētajā uzņēmējā dalībvalstī.
- (35) Lai nodrošinātu pārrobežu kredītu apkalpotāju efektīvu un lietderīgu uzraudzību, būtu jāizveido īpašs regulējums sadarbībai starp piederības un uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm un attiecīgā gadījumā tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā kredīts ir piešķirts. Minētajam regulējumam būtu jānodrošina iespēja veikt informācijas apmaiņu, vienlaikus saglabājot tās konfidencialitāti, dienesta noslēpumu un personu un uzņēmumu tiesību aizsardzību, kā arī inspekcijas uz vietas un neklātienē, sniegt palīdzību, paziņot par pārbaužu un inspekciju rezultātiem un par visiem veiktajiem pasākumiem.
- (36) Svarīgam priekšnoteikumam, lai uzņemtos kredītu pircēju un kredītu apkalpotāju lomu, vajadzētu būt tam, ka tiem ir iespēja piekļūt visai būtiskajai informācijai, un dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka tas ir iespējams, vienlaikus ievērojot Savienības un valstu datu aizsardzības noteikumus. Minētajā kontekstā ir būtiski, ka kredītiestādes sniedz detalizētu informāciju potenciālajiem kredītu pircējiem, lai tie varētu paši novērtēt ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētu kreditora tiesību vai paša ienākumus nenesošā kredītliguma vērtību. Kredītiestādēm šī informācija procesa laikā būtu jāsniedz tikai vienu reizi – vai nu sākotnējā posmā, vai turpmākajos posmos, bet jebkurā gadījumā pirms nodošanas līguma noslēgšanas. Minētais pienākums sniegt informāciju ir nepieciešams un pamatots, lai potenciālie kredītu pircēji varētu izdarīt apzinātu izvēli pirms darījuma noslēgšanas, un līdz ar to ir leģitīmi, ka kredītiestādes dalās ar aizņēmēju personas datiem ar potenciālajiem kredītu pircējiem. Šādi informācijai vajadzētu būt stingri ierobežotai un būtu jāattiecas tikai uz to, kas ir nepieciešams, lai potenciālie kredītu pircēji varētu paši novērtēt ienākumus nenesošā kredītligumā paredzēto kreditora tiesību vai paša ienākumus nenesošā kredītliguma vērtību un minētā līguma vērtības atgūšanas iespējamību. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka informācijas sniegšana potenciālajiem kredītu pircējiem un tās turpmāka izmantošana atbilst attiecīgajam Savienības datu aizsardzības regulējumam.

- (37) Ja kredītiestāde nodod ienākumus nenesošus kredītlīgumus, būtu jāpieprasa, lai tā divas reizes gadā informētu savu kompetento iestādi un uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes vismaz par nodoto kredītportfeļu kopējo neatmaksāto atlikumu, kā arī iekļauto kredītu skaitu un apmēru un to, vai tiek nodoti ar patērētājiem noslēgti kredītlīgumi. Par katru vienā darījumā nodoto kredītportfeli sniegtajai informācijai būtu jāietver kredītu pircēja vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvja juridiskās personas identifikators vai, ja tas nav pieejams, kredītu pircēja un attiecīgā gadījumā tā pārstāvja Savienībā identitāte un adrese. Kompetentajām iestādēm būtu jāvar pieprasīt, lai minētā informācija tā vietā tiktu sniegta reizi ceturksnī, kad vien tās uzskata to par vajadzīgu, tostarp ņemot vērā lielo darījumu skaitu krīzes laikā. Uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm vajadzētu būt pienākumam nodot šādu informāciju iestādēm, kuru kompetencē ir uzraudzīt attiecīgo kredītu pircēju. Šādas pārredzamības prasības ļauj panākt saskaņotu un efektīvu kredītlīgumu nodošanas uzraudzību Savienības mērogā. Proporcionalitātes principa ieviešanas nolūkā kompetentajām iestādēm, lai novērstu dublēšanos, būtu jāņem vērā informācija, kas tām jau ir pieejama, izmantojot citus līdzekļus, jo īpaši attiecībā uz kredītiestādēm. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka par to, lai tiktu pildītas prasības paziņot kompetentajām iestādēm par kredītportfeli pēc tam, kad šāds portfelis ir nodots kredītu pircējam, joprojām ir atbildīgs kredītu apkalpotājs.
- (38) Rīcības plānā ir atzīts, ka kredītiestāžu datu infrastruktūra tiktu nostiprināta, ja būtu pieejami vienoti un standartizēti dati attiecībā uz ienākumus nenesošiem kredītlīgumiem. EBI ir izstrādājusi datu veidnes, ar kurām sniedz informāciju par kredītriska darījumiem bankas portfeli un ļauj potenciālajiem pircējiem novērtēt kredītlīgumu vērtību un veikt to uzticamības pārbaudi. No vienas puses, šādu datu veidņu piemērošana kredītlīgumiem samazinātu informācijas asimetriju starp kredītlīgumu potenciālajiem pircējiem un pārdevējiem un tādējādi veicinātu funkcionējoša sekundārā tirgus attīstību Savienībā. No otras puses, ja šādas datu veidnes būs pārāk detalizētas, tās var radīt pārmērīgu slogu kredītiestādēm, nesniedzot nekādu būtisku labumu informācijas ziņā. Tādēļ EBI būtu jāpārskata datu veidnes, lai tās pilnveidotu un pārveidotu par kredītiestādēm paredzētiem īstenošanas tehniskajiem standartiem. Būtu jānosaka, ka kredītiestādēm ir pienākums izmantot datu veidnes ienākumus nenesošu kredītlīgumu nodošanai, tostarp nodošanai citām kredītiestādēm. Minētais pienākums būtu jāpiemēro tikai ienākumus nenesošu kredītlīgumu nodošanai, un tas neattiecas uz sarežģītiem darījumiem, kuros ienākumus nenesoši kredītlīgumi ir iekļauti kā šāda darījuma elements, tostarp uz filiāļu pārdošanu, uzņēmējdarbības virzienu pārdošanu vai klientu portfeli pārdošanu, kas neaprobežojas tikai ar ienākumus nenesošiem kredītlīgumiem un nodošanu, kura ir daļa no notiekošas pārdodošās kredītiestādes pārstrukturēšanas maksātnespējas, noregulējuma vai likvidācijas procedūras ietvaros. Lai ievērotu proporcionalitātes principu, minētās informācijas sniegšanas prasības būtu jāpiemēro kredītiestādēm samērīgi, ņemot vērā kredītu veidu un lielumu. Tajā pašā laikā, nosakot to, kādā mērā kredītiestādēm ir pienākums ievērot datu veidnes, būtu jāņem vērā ienākumus nenesošu kredītlīgumu noslēgšanas datums. Citiem kredītlīgumu pārdevējiem būtu jāvar izmantot minētos standartus, lai atvieglotu pārdošanai paredzēto kredītlīgumu novērtēšanu. Turklāt vērtspapīrošanas darījumu gadījumā, ja ir paredzētas obligātas pārredzamības veidnes, būtu jāizvairās no dubultas ziņošanas, ko rada šīs direktīvas piemērošana.
- (39) Komisija būtu jāpilnvaro pieņemt EBI izstrādātus īstenošanas tehniskos standartus, lai konkrēti norādītu, kuras veidnes kredītiestādēm ir jāizmanto šajā direktīvā prasītās informācijas sniegšanai. Komisijai minētie īstenošanas tehniskie standarti būtu jāpieņem ar īstenošanas aktiem, ievērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 291. pantu un saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 15. pantu.
- (40) Tā kā kredītu pircēji nerada jaunu kredītu, bet tā vietā – un kā noteikts šajā direktīvā – pērk tikai jau esošus ienākumus nenesošus kredītlīgumus, pašiem uzņemoties risku, tie nerada prudenciālas bažas un to potenciālā ietekme uz sistēmisku risku ir nenozīmīga. Tādēļ nav pamatoti pieprasīt kredītu pircējiem pieteikties atļaujai, bet ir svarīgi, lai joprojām tiktu piemēroti Savienības un valstu patērētāju aizsardzības noteikumi un lai aizņēmēju tiesības joprojām būtu tādas, kā noteikts sākotnējā kredītlīgumā.
- (41) Trešās valsts kredītu pircēju dēļ Savienības aizņēmējiem var būt grūtāk paļauties uz savām Savienības tiesību aktos paredzētajām tiesībām un valstu iestādēm var būt grūtāk uzraudzīt ienākumus nenesošu kredītlīgumu izpildi. Kredītiestādes varētu arī atturēties no šādu ienākumus nenesošu kredītlīgumu nodošanas trešās valsts kredītu pircējiem ar to saistītā reputācijas riska dēļ. Ciktāl trešās valsts kredītu pircēja, kas iegādājas fiziskām personām, tostarp patērētājiem un neatkarīgiem darba ņēmējiem, piešķirtus kredītus vai kredītus, kuri piešķirti

mikrouzņēmumiem un maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), pārstāvis nav kredītiestāde vai iestāde, kas nav kredītiestāde, bet ko uzrauga dalībvalsts kompetentā iestāde saskaņā ar Direktīvu 2008/48/EK vai Direktīvu 2014/17/ES, vai kredītu apkalpotājs, kuram ir piešķirta atļauja Savienībā, minētajam pārstāvim būtu jāieceļ šāda vienība, lai nodrošinātu, ka pēc ienākumus nenesošā kredītīguma nodošanas tiek saglabāti tie paši aizņēmēju tiesību standarti.

- (42) Turklāt, lai labāk nodrošinātu, ka pēc ienākumus nenesošā kredītīguma nodošanas tiek saglabāti tie paši patērētāju tiesību standarti, kredītu pircējam, kam ir domicils Savienībā vai kam ir juridiskā adrese Savienībā, vai – ja saskaņā ar tā valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses – kura galvenais birojs ir Savienībā, būtu arī jāuzliek par pienākumu iecelt kredītiestādi vai iestādi, kas nav kredītiestāde, bet ko uzrauga dalībvalsts kompetentā iestāde saskaņā ar Direktīvu 2008/48/EK vai Direktīvu 2014/17/ES, vai kredītu apkalpotāju, lai veiktu kredītu apkalpošanas darbības attiecībā uz ienākumus nenesošiem kredītīgumiem, kas noslēgti ar patērētājiem.
- (43) Uzņēmējām dalībvalstīm būtu jāvar pienākumu iecelt kredītu apkalpotāju attiecināt uz citiem kredītīgumiem. Gadījumos, kad kredītportfeļa nodošana ietver kredītīgumus ar patērētājiem, citām fiziskām personām vai MVU, attiecībā uz kuriem ir jāieceļ kredītiestāde vai iestāde, kas nav kredītiestāde, bet ko uzrauga dalībvalsts kompetentā iestāde saskaņā ar Direktīvu 2008/48/EK vai Direktīvu 2014/17/ES, vai kredītu apkalpotājs, un vienlaikus ietver arī citus kredītīgumus, attiecībā uz kuriem šāda iecelšana nav nepieciešama, kredītu pircējam vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvim būtu jāpilda iecelšanas pienākums attiecībā uz kredītīgumiem ar patērētājiem, citām fiziskām personām vai MVU. Kredītu apkalpotājam un kredītu pircējam būtu jāievēro piemērojamie Savienības un valsts tiesību akti, un valsts iestādēm katrā konkrētajā dalībvalstī būtu jāsaņem pilnvaras, kas nepieciešamas, lai efektīvi uzraudzītu to darbību.
- (44) Ja kredītu pircējam vai tā pārstāvim, kas izraudzīts saskaņā ar šo direktīvu, ir jāieceļ kredītu apkalpotājs vai kredītiestāde, vai iestāde, kas nav kredītiestāde, bet ko uzrauga dalībvalsts kompetentā iestāde saskaņā ar Direktīvu 2008/48/EK vai Direktīvu 2014/17/ES, un tas izvēlas pats pārvaldīt un piemērot tiesības un pienākumus, kas saistīti ar ienākumus nenesošā kredītīgumā paredzētajām kreditora tiesībām vai pašu ienākumus nenesošo kredītīgumu, kredītu pircējs vai tā pārstāvis, kas izraudzīts saskaņā ar šo direktīvu, tiek uzskatīts par kredītu apkalpotāju un tāpēc tam būtu jāsaņem atļauja saskaņā ar šo direktīvu.
- (45) Kredītu pircējiem, kas izmanto pakalpojumus, kurus sniedz kredītu apkalpotāji vai kredītiestādes vai iestādes, kas nav kredītiestādes, bet ko uzrauga dalībvalsts kompetentā iestāde saskaņā ar Direktīvu 2008/48/EK vai Direktīvu 2014/17/ES, būtu par to jāinformē savas piederības dalībvalsts kompetentās iestādes, lai attiecīgās kompetentās iestādes varētu īstenot savas uzraudzības pilnvaras attiecībā uz kredītu apkalpotāja vai kredītiestādes, vai iestādes, kas nav kredītiestāde, bet ko uzrauga dalībvalsts kompetentā iestāde saskaņā ar Direktīvu 2008/48/EK vai Direktīvu 2014/17/ES, rīcību attiecībā uz aizņēmēju. Kredītu pircējiem būtu arī laikus jāinformē par to uzraudzību atbildīgās kompetentās iestādes, ja tie iesaista citu kredītu apkalpotāju, kredītiestādi vai iestādi, kas nav kredītiestāde, bet ko uzrauga dalībvalsts kompetentā iestāde saskaņā ar Direktīvu 2008/48/EK vai Direktīvu 2014/17/ES.
- (46) Kredītu pircējiem, kas tieši izpilda nopirkto kredītīgumu, tas būtu jā dara, ievērojot attiecīgajam kredītīgumam piemērojamus tiesību aktus, tostarp patērētāju aizsardzības noteikumus, kuri ir piemērojami aizņēmējam. Arī turpmāk piemēro valstu noteikumus, jo īpaši par līgumu izpildi, patērētāju aizsardzību un krimināltiesībām, un kompetentajām iestādēm būtu jānodrošina, ka minētie kredītu pircēji ievēro šādus noteikumus dalībvalstu teritorijā.
- (47) Lai atvieglotu šajā direktīvā noteikto pienākumu izpildi gadījumā, ja kredītu pircējam nav domicila Savienībā vai ja tam nav juridiskās adreses Savienībā, vai – ja saskaņā ar tā valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses – tam nav galvenā biroja Savienībā, valsts tiesību aktos, ar kuriem transponē šo direktīvu, būtu jāparedz, ka tad, kad ir pabeigta kredītīguma nodošana, trešās valsts kredītu pircējs izraugās pārstāvi, kam ir domicils Savienībā vai kam ir juridiskā adrese Savienībā, vai – ja saskaņā ar tā valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses – kam ir galvenais birojs

Savienībā un kas ir attiecīgi pilnvarots, lai kompetentās iestādes pie tā varētu vērsties konkrētā kredītu pircēja vietā vai papildus tam. Šis pārstāvis ir atbildīgs par pienākumiem, kuri kredītu pircējiem ir noteikti ar šo direktīvu, neskarot kredītu apkalpotājiem noteiktos pienākumus. Kredītu pircējiem, kas nodod ienākumus nenesošus kredītīgumus, divas reizes gadā un apkopotā veidā būtu jāinformē pierības dalībvalsts kompetentā iestāde vismaz par nodoto kredītportfeļu kopējo neatmaksāto atlikumu, kā arī par iekļauto kredītu skaitu un apmēru un to, vai tiek nodoti ar patērētājiem noslēgti kredītīgumi. Par katru vienā darījumā nodoto portfeli sniegtajai informācijai būtu jāietver kredītu pircēja vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvja Savienībā juridiskās personas identifikators vai, ja tas nav pieejams, kredītu pircēja un attiecīgā gadījumā tā pārstāvja Savienībā identitāte un adrese. Kompetentajām iestādēm būtu jāvar pieprasīt, lai informācija tiktu sniegta reizi ceturksnī, kad vien tās uzskata to par vajadzīgu, tostarp ņemot vērā lielo darījumu skaitu krīzes laikā.

- (48) Patlaban atļauju piešķiršana kredītu apkalpotājiem un kredītu pircējiem un to uzraudzība dalībvalstīs ir uzticēta dažādām iestādēm, un tādēļ ir svarīgi, lai dalībvalstis precizētu šādu iestāžu lomu un piešķirtu tām pienācīgas pilnvaras, jo īpaši tāpēc, ka tām varētu nākties uzraudzīt vienības, kas ir iesaistītas pakalpojumu sniegšanā citās dalībvalstīs. Lai nodrošinātu efektīvu un proporcionālu uzraudzību visā Savienībā, dalībvalstīm būtu kompetentajām iestādēm jāpiešķir nepieciešamās pilnvaras veikt to pienākumus saskaņā ar šo direktīvu, tostarp pilnvaras iegūt nepieciešamo informāciju, izmeklēt iespējamās šīs direktīvas pārkāpumus, izskatīt aizņēmēju sūdzības un piemērot administratīvus sodus un korektīvus pasākumus, tostarp atļauju atsaukšanu. Ja piemēro šādus administratīvus sodus un korektīvus pasākumus, dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka kompetentās iestādes tos piemēro samērīgi un pamato savus lēmumus un ka turklāt minētie lēmumi būtu jāizskata tiesā, tostarp arī gadījumos, ja kompetentās iestādes nerīkojas noteiktajos termiņos.
- (49) Noteikumi, kas attiecas uz šīs direktīvas pārkāpumiem, neskar dalībvalsts tiesības iejaukties gadījumos, kad tiek pārkāpti valsts tiesību akti, kuri saistīti, piemēram, ar patērētāju aizsardzību, aizņēmēju tiesībām vai noziedzīgām darbībām. Šādos gadījumos uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes un tās dalībvalsts kompetentas iestādes, kurā kredīts ir piešķirts, ir kompetentas lemt par to, vai ir noticis valsts tiesību akta pārkāpums, un līdz ar to šī direktīva neierobežo to pilnvaras.
- (50) Tā kā kredītu sekundāro tirgu darbība būs lielā mērā atkarīga no iesaistīto vienību labas reputācijas, kredītu apkalpotājiem būtu jāizveido efektīvs mehānisms aizņēmēju sūdzību izskatīšanai. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka to iestāžu rīcībā, kas ir atbildīgas par kredītu pircēju un kredītu apkalpotāju uzraudzību, ir efektīvas un pieejamas procedūras aizņēmēju sūdzību izskatīšanai.
- (51) Personas datu apstrādei šīs direktīvas nolūkos piemēro Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2016/679⁽¹⁶⁾ un (ES) 2018/1725⁽¹⁷⁾. Jo īpaši, ja personas datus apstrādā šīs direktīvas nolūkos, būtu jāprecizē konkrēts mērķis, jāmin juridiskais pamats un jāievēro attiecīgās drošības prasības, kas noteiktas Regulā (ES) 2016/679, un tādi principi kā nepieciešamība, samērīgums, mērķa ierobežojums un pārredzams un samērīgs datu glabāšanas termiņš. Minētajos nolūkos priekšroka tiek dota nozares mērķa rīcības kodeksam saskaņā ar Regulas (ES) 2016/679 40. pantu. Turklāt visās personas datu apstrādes sistēmās, kas tiek izstrādātas un izmantotas šīs direktīvas ietvaros, būtu jāiekļauj integrēta datu aizsardzība un datu aizsardzība pēc noklusējuma. Tāpat arī administratīvajai sadarbībai un savstarpējai palīdzībai starp dalībvalstu kompetentajām iestādēm vajadzētu būt saderīgai ar Regulā (ES) 2016/679 iekļautajiem noteikumiem par personas datu aizsardzību un saskaņā ar valstu datu aizsardzības noteikumiem, ar ko īsteno Savienības tiesību aktus.

⁽¹⁶⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2016/679 (2016. gada 27. aprīlis) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula) (OV L 119, 4.5.2016., 1. lpp.).

⁽¹⁷⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2018/1725 (2018. gada 23. oktobris) par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi Savienības iestādēs, struktūrās, birojos un aģentūrās un par šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Regulu (EK) Nr. 45/2001 un Lēmumu Nr. 1247/2002/EK (OV L 295, 21.11.2018., 39. lpp.).

- (52) Lai nodrošinātu augsta līmeņa patērētāju aizsardzību, Savienības un valstu tiesību aktos ir noteiktas vairākas tiesības un aizsardzības pasākumi, kas attiecas uz patērētājam piešķirtiem kredītlīgumiem. Minētās tiesības un aizsardzības pasākumus piemēro jo īpaši kredītlīguma apspriešanai un noslēgšanai, negodīgai komercprakse, ko uzņēmumi īsteno attiecībā pret patērētājiem, kā noteikts Direktīvā 2005/29/EK, un kredītlīguma izpildei vai neizpildei. Tas jo īpaši tā ir to ilgtermiņa patēriņa kredītlīgumu gadījumā, kuri ietilpst Direktīvas 2014/17/ES darbības jomā, attiecībā uz patērētāja tiesībām daļēji vai pilnībā izpildīt kredītlīgumā noteiktās patērētāja saistības pirms minētā kredītlīguma termiņa beigām vai attiecīgā gadījumā ar Eiropas standartizētās informācijas lapas palīdzību tikt informētam par iespējamo kredītlīguma nodošanu kredītu pircējam. Nevajadzētu mainīt arī aizņēmēja tiesības, ja kredītlīguma nodošana starp kredītiestādi un kredītu pircēju notiek līguma pārjaunošanas veidā. Principā būtu jānodrošina, ka aizņēmēju situācija nepasliktinās pēc to kredītlīguma nodošanas no kredītiestādes kredītu pircējam. Šai direktīvai nebūtu jāliedz dalībvalstīm aizņēmēju aizsardzības nolūkā piemērot stingrākus noteikumus.
- (53) Neskarot citus Direktīvās 2008/48/EK un 2014/17/ES noteiktos pienākumus un nolūkā nodrošināt augsta līmeņa patērētāju aizsardzību, minētās direktīvas būtu jāgroza, lai nodrošinātu, ka patērētājs laikus un pirms jebkādu grozījumu veikšanas kredītlīguma noteikumos tiek iepazīstināts ar precīzu un visaptverošu jebkādu šādu izmaiņu sarakstu, to īstenošanas grafiku un nepieciešamo sīkāko informāciju, kā arī ar tās valsts iestādes nosaukumu un adresi, kurā patērētājs var iesniegt sūdzību.
- (54) Informācijai par kredītlīguma noteikumu grozījumiem saskaņā ar Direktīvām 2008/48/EK un 2014/17/ES, kas ieviesti ar šajā direktīvā izklāstītajiem grozījumiem, nebūtu jāietekmē patērētāju tiesības, kas noteiktas Direktīvās 2008/48/EK un 2014/17/ES, tostarp tiesības uz informāciju.
- (55) Tas, kādu nozīmi Savienības likumdevējs piešķir aizsardzībai, kāda patērētājiem paredzēta Padomes Direktīvā 93/13/EEK⁽¹⁸⁾ un Direktīvās 2008/48/EK un 2014/17/ES, nozīmē, ka kredītlīgumā paredzēto kreditora tiesību cesijai vai paša kredītlīguma cesijai kredītu pircējam nevajadzētu nekādā veidā ietekmēt aizsardzības līmeni, kas patērētājiem paredzēts Savienības tiesību aktos. Tādēļ kredītu pircējiem un kredītu apkalpotājiem būtu jāievēro piemērojamie Savienības un valstu tiesību akti, ciktāl tie attiecas uz sākotnējo kredītlīgumu, un būtu jā saglabā tāds pats aizsardzības līmenis aizņēmējam, kāds paredzēts piemērojamajos Savienības un valstu tiesību aktos vai noteikts ar Savienības vai valstu tiesību kolīziju normām. Dalībvalstīm būtu jānodrošina, ka saistībā ar kredītlīguma nodošanu no aizņēmēja netiek iekasētas citas izmaksas, kā vien tās, kas jau ir iekļautas minētajā kredītlīgumā. Attiecībā uz maksām, kas saistību neizpildes gadījumā jāsedz patērētājiem, būtu jāveic grozījumi Direktīvā 2008/48/EK, prasot dalībvalstīm ievērot tos pašus noteikumus, kuri Direktīvā 2014/17/ES paredzēti attiecībā uz maksimālā maksas un soda apmēra noteikšanu.
- (56) Attiecībā uz patērētājiem ar šo direktīvu būtu jāgroza Direktīvas 2008/48/EK un 2014/17/ES, lai noteiktu, ka dalībvalstīm būtu jāprasa, lai kreditoriem būtu atbilstoša politika un procedūras, kas mudinātu tos attiecīgā gadījumā saprātīgi pārskatīt situāciju, pirms tiek sākta piespiedu atsavināšanas procedūra. Būtu jāņem vērā EBI 2015. gada 19. augusta pamatnostādnes par kavētiem maksājumiem un piespiedu atsavināšanu un EBI 2018. gada 31. oktobra pamatnostādnes par ienākumus nenesošu un pārskatītu riska darījumu pārvaldību un ECB 2017. gada marta norādījumi bankām par ienākumus nenesošiem kredītiem.. Lemjot par to, kādus pārskatīšanas pasākumus veikt, kreditoriem būtu jāņem vērā patērētāja individuālie apstākļi, patērētāja intereses un tiesības un patērētāja spēja atmaksāt kredītu, tostarp jo īpaši tad, ja kredītlīgums ir nodrošināts ar mājokļa nekustamo īpašumu, kas ir patērētāja galvenā dzīvesvieta. Būtu jāvar pārskatīšanas pasākumos ietvert konkrētas koncesijas patērētājam, tādas kā pilnīga vai daļēja kredītlīguma refinansēšana vai tā spēkā esošo noteikumu maiņa, cita starpā termiņa pagarināšana, kredītlīguma veida maiņa, pilnīga vai daļēja maksājumu atlikšana uz noteiktu laiku, procentu likmes maiņa, maksājumu brīvdienų piedāvājums, atmaksāšana pa daļām, valūtas konvertēšana, daļēja parāda atlaišana un parāda konsolidācija. Dalībvalstīm vajadzētu būt valsts līmenī ieviestiem atbilstošiem pārskatīšanas pasākumiem. To pārskatīšanas pasākumu saraksts, kas šajā direktīvā paredzēti kā grozījumi Direktīvās 2008/48/EK un 2014/17/ES, nav izsmēlošs, un tāpēc dalībvalstis var brīvi paredzēt papildu pasākumus. Tāpat dalībvalstis var neparedzēt kādu konkrētu pasākumu, ja tā paredzēts valsts līmenī, ja vien joprojām ir pieejams pietiekami daudz pasākumu. Ja pēc tam, kad ir pabeigta piespiedu atsavināšanas procedūra, vēl ir palicis nenomaksāts parāds, dalībvalstīm būtu jānodrošina minimālo dzīves apstākļu aizsardzība un jāievieš pasākumi parāda atmaksas atvieglošanai, vienlaikus novēršot pārmērīgi lielas parādsaistības ilgtermiņā. Vismaz tad, ja par mājokļa nekustamo īpašumu iegūtā cena

⁽¹⁸⁾ Padomes Direktīva 93/13/EEK (1993. gada 5. aprīlis) par negodīgiem noteikumiem patērētāju līgumos (OV L 95, 21.4.1993., 29. lpp.).

ietekmē patērētāja parāda summu, dalībvalstīm būtu jānodrošina kreditori veikt pamatotos pasākumus, lai tirgus apstākļu kontekstā iegūtu labāko cenu par piespiedu kārtā atsavināto mājokļa nekustamo īpašumu. Dalībvalstīm nevajadzētu atturēt kredītīguma puses no skaidri paustas vienošanās, ka ar kredīta nodrošinājuma nodošanu kreditoram pietiek, lai kredītu atmaksātu, jo īpaši tad, ja kredītu nodrošina ar patērētāja galveno dzīvesvietu.

- (57) Lai nodrošinātu, ka patērētāja aizsardzības līmenis netiek ietekmēts, ja hipotekārā kredītīgumā paredzētas kreditora tiesības vai pats kredītīgums tiek cedēts trešajai personai, būtu jāveic grozījums Direktīvā 2014/17/ES, lai noteiktu, ka gadījumos, ja notiek tāda kredīta nodošana, uz kuru attiecas minētā direktīva, patērētājam ir tiesības vērsties tiesā pret kredītu pircēju, izmantojot jebkuru aizsardzību, kas patērētājam bija pieejama pret sākotnējo kreditoru, un tikt informētam par šādu cesiju.
- (58) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem⁽¹⁹⁾ dalībvalstis ir apņēmušas, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valstu transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu Savienības likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.
- (59) Saskaņā ar Regulas (ES) 2018/1725 42. panta 1. punktu notika apspriešanās ar Eiropas Datu aizsardzības uzraudzītāju, kas 2019. gada 24. janvārī sniedza atzinumu.
- (60) Turpinoties tāda ienākumus nenesošu kredītīgumu iekšējā sekundārā tirgus izveidei, kurā paredzēts augsts patērētāju aizsardzības līmenis, Komisijai būtu jāpārbauda, cik efektīvi šī direktīva darbojas. Komisija ir labi piemērota uzdevumam analizēt īpašas pārrobežu problēmas, ko dalībvalstis katrā atsevišķi nespēj konstatēt vai pienācīgi risināt, piemēram, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risku, kāds varētu rasties saistībā ar kredītu apkalpošanas un kredītu pircēju darbībām, un sadarbību starp dažādu dalībvalstu kompetentajām iestādēm. Tādēļ ir atbilstīgi, lai Komisija, pārskatot šo direktīvu, iekļautu arī tādu nelikumīgi iegūtu līdzekļu un terorisma finansēšanas risku vispusīgu novērtējumu, kuri saistīti ar kredītu apkalpotāju un kredītu pircēju veiktajām darbībām, un administratīvās sadarbības starp kompetentajām iestādēm vispusīgu novērtējumu.
- (61) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķus, proti, veicināt INA sekundāro tirgu attīstību Savienībā, vienlaikus turpinot stiprināt aizņēmēju, jo īpaši patērētāju, aizsardzību, nevar pietiekami labi sasniegt atsevišķās dalībvalstīs, bet to mēroga un iedarbības dēļ minētos mērķus var labāk sasniegt Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šī direktīva paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minēto mērķu sasniegšanai,

IR PIENĒMUŠI ŠO DIREKTĪVU.

I SADAĻA

PRIEKŠMETS, DARBĪBAS JOMA UN DEFINĪCIJAS

1. pants

Priekšmets

Šī direktīva nosaka vienotu regulējumu un prasības:

- a) kredītu apkalpotājiem, kas kredītu pircēja vārdā apkalpo ienākumus nenesošā kredītīgumā paredzētas kreditora tiesības vai pašu ienākumus nenesošo kredītīgumu, kuru izdevusi Savienībā iedibināta kredītiestāde;

⁽¹⁹⁾ OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

- b) kredītu pircējiem, kas pērk ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētas kreditora tiesības vai pašu ienākumus nenesošo kredītligumu, kuru izdevusi Savienībā iedibināta kredītiestāde.

2. pants

Darbības joma

1. Šo direktīvu piemēro:

- a) kredītu apkalpotājiem, kas kredītu pircēja vārdā rīkojas attiecībā uz ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētām kreditora tiesībām vai pašu ienākumus nenesošo kredītligumu, kuru saskaņā ar piemērojamiem Savienības un valsts tiesību aktiem izdevusi Savienībā iedibināta kredītiestāde;
- b) kredītu pircējiem, kas pērk ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētas kreditora tiesības vai pašu ienākumus nenesošo kredītligumu, kuru saskaņā ar piemērojamiem Savienības un valsts tiesību aktiem izdevusi Savienībā iedibināta kredītiestāde;

2. Attiecībā uz kredītligumiem, kas ietilpst šīs direktīvas darbības jomā, šī direktīva neietekmē ne līgumtiesību principus, ne civiltiesību principus, kuri valsts tiesību aktos noteikti attiecībā uz kredītligumā paredzētu kreditora tiesību vai paša kredītliguma nodošanu, ne arī aizsardzību, kas piešķirta patērētājiem vai aizņēmējiem, ievērojot jo īpaši Regulas (EK) Nr. 593/2008 un (ES) Nr. 1215/2012 un Direktīvas 93/13/EEK, 2008/48/EK un 2014/17/ES un valstu noteikumus, ar kuriem minētās direktīvas transponē, vai citus attiecīgos Savienības un valstu tiesību aktu noteikumus par patērētāju aizsardzību un aizņēmēju tiesībām.

3. Šī direktīva neietekmē dalībvalstu tiesību aktos noteiktos ierobežojumus attiecībā uz tādā ienākumus nenesošā kredītligumā paredzēto kreditora tiesību vai paša kredītliguma nodošanu, kas nav nokavēts vai kas ir nokavēts mazāk par 90 dienām, vai kas nav izbeigts saskaņā ar valsts civiltiesībām.

4. Šī direktīva neietekmē dalībvalstu tiesību aktu prasības attiecībā uz kredītligumā paredzētu kreditora tiesību vai paša kredītliguma apkalpošanu, ja kredītu pircējs ir īpašam nolūkam dibināta sabiedrība, kas veic vērtspapīrošanu, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) 2017/2402 ⁽²⁰⁾ 2. panta 2) punktā, ciktāl šādi valstu tiesību akti:

- a) neietekmē patērētāju aizsardzības līmeni, kas paredzēts šajā direktīvā;
- b) nodrošina, ka kompetentās iestādes no kredītu apkalpotājiem saņem nepieciešamo informāciju.

5. Šo direktīvu nepiemēro:

- a) kredītligumā paredzētu kreditora tiesību vai paša kredītliguma apkalpošanai, ko īsteno:
- i) Savienībā iedibināta kredītiestāde;
 - ii) alternatīvo ieguldījumu fonda pārvaldnieks (AIFP), kurš ir saņēmis atļauju vai reģistrēts saskaņā ar Direktīvu 2011/61/ES, vai pārvaldības sabiedrība vai ieguldījumu sabiedrība, kas ir saņēmusi atļauju saskaņā ar Direktīvu 2009/65/EK, ja ieguldījumu sabiedrība saskaņā ar minēto direktīvu nav izraudzījiesies pārvaldības sabiedrību tā fonda vārdā, kuru tā pārvalda;
 - iii) iestāde, kas nav kredītiestāde, bet uz ko attiecas dalībvalsts kompetentās iestādes uzraudzība saskaņā ar Direktīvas 2008/48/EK 20. pantu vai Direktīvas 2014/17/ES 35. pantu, kad tā veic darbības attiecīgajā dalībvalstī;

⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/2402 (2017. gada 12. decembris), ar ko nosaka vispārēju regulējumu vērtspapīrošanai un izveido īpašu satvaru attiecībā uz vienkāršu, pārredzamu un standartizētu vērtspapīrošanu, un groza Direktīvas 2009/65/EK, 2009/138/EK un 2011/61/ES un Regulas (EK) Nr. 1060/2009 un (ES) Nr. 648/2012 (OV L 347, 28.12.2017., 35. lpp.).

- b) tādā kredītīgumā paredzētu kreditora tiesību vai paša kredītīguma apkalpošanai, kuru nav izdevusi Savienībā iedibināta kredītiestāde, izņemot gadījumus, kad kredītīgumā paredzētās kreditora tiesības vai pašu kredītīgumu aizstāj ar šādas kredītiestādes izdotu kredītīgumu;
- c) ienākumus nenesošā kredītīgumā paredzētu kreditora tiesību vai paša ienākumus nenesošā kredītīguma pirkšanai, ko īsteno Savienībā iedibināta kredītiestāde;
- d) kredītīgumā paredzētu kreditora tiesību vai paša kredītīguma nodošanai, kas notikusi pirms 32. panta 2. punkta pirmajā daļā minētā datuma.

6. Dalībvalstis var atbrīvot no šīs direktīvas piemērošanas kredītīgumā paredzētu kreditora tiesību vai paša kredītīguma apkalpošanu, ko īsteno notāri un tiesu izpildītāji, kā definēts valsts tiesību aktos, vai advokāti, kā definēts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 98/5/EK ⁽²¹⁾ 1. panta 2. punkta a) apakšpunktā, kad tie veic kredītu apkalpošanas darbības savas profesijas ietvaros.

3. pants

Definīcijas

Šajā direktīvā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “kredītiestāde” ir kredītiestāde, kā definēts Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 1) apakšpunktā;
- 2) “kreditors” ir kredītiestāde, kas ir izsniegusi kredītu, vai kredītu pircējs;
- 3) “aizņēmējs” ir juridiska vai fiziska persona, kas ir noslēgusi kredītīgumu ar kredītiestādi, tostarp tās tiesību pārmantotāju vai cesionāru;
- 4) “kredītīgums” ir līgums, kā tas sākotnēji izdots, grozīts vai aizstāts, ar ko kredītiestāde piešķir kredītu atlikta maksājuma, aizdevuma vai citas līdzīgas finansiālas vienošanās veidā;
- 5) “kredīta apkalpošanas līgums” ir rakstisks līgums, kas noslēgts starp kredītu pircēju un kredītu apkalpotāju par pakalpojumiem, kas kredītu apkalpotājam jāsniedz kredītu pircēja vārdā;
- 6) “kredītu pircējs” ir jebkura fiziska vai juridiska persona, izņemot kredītiestādi, kas saskaņā ar piemērojamiem Savienības un valsts tiesību aktiem pērk ienākumus nenesošā kredītīgumā paredzētās kreditora tiesības vai pašu ienākumus nenesošo kredītīgumu, veicot savu saimniecisko vai profesionālo darbību;
- 7) “kredītpakalpojumu sniedzējs” ir trešā persona, ko kredītu apkalpotājs izmanto, lai veiktu jebkuru kredītu apkalpošanas darbību;
- 8) “kredītu apkalpotājs” ir juridiska persona, kas, veicot savu uzņēmējdarbību, kredītu pircēja vārdā pārvalda un īsteno tiesības un pienākumus attiecībā uz ienākumus nenesošā kredītīgumā paredzētām kreditora tiesībām vai pašu ienākumus nenesošo kredītīgumu un veic vismaz vienu vai vairāk kredītu apkalpošanas darbības;
- 9) “kredītu apkalpošanas darbības” ir viena vai vairākas šādas darbības:
 - a) saskaņā ar valsts tiesību aktiem iekasēt vai atgūt no aizņēmēja jebkādu maksājumu, kas veicami saistībā ar kredītīgumā paredzētām kreditora tiesībām vai pašu kredītīgumu;
 - b) saskaņā ar valsts tiesību aktiem no jauna vienoties ar aizņēmēju par jebkādiem noteikumiem saistībā ar kredītīgumā paredzētām kreditora tiesībām vai pašu kredītīgumu, ievērojot kredītu pircēja sniegtos norādījumus, ja kredītu apkalpotājs nav kredīta starpnieks, kā definēts Direktīvas 2008/48/EK 3. panta f) punktā vai Direktīvas 2014/17/ES 4. panta 5. punktā;

⁽²¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 98/5/EK (1998. gada 16. februāris) par pasākumiem, lai atvieglotu advokāta profesijas pastāvīgu praktizēšanu dalībvalstī, kas nav tā dalībvalsts, kurā iegūta kvalifikācija (OV L 77, 14.3.1998., 36. lpp.).

- c) administrēt visas sūdzības saistībā ar kredītligumā paredzētām kreditora tiesībām vai pašu kredītligumu;
 - d) informēt aizņēmēju par jebkādam izmaiņām procentu likmēs vai maksās vai par jebkādiem maksājumiem, kas veicami saistībā ar kredītligumā paredzētām kreditora tiesībām vai pašu kredītligumu;
- 10) "piederības dalībvalsts" attiecībā uz kredītu apkalpotāju ir dalībvalsts, kurā ir tā juridiskā adrese, vai – ja saskaņā ar tā valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses – dalībvalsts, kurā atrodas tā galvenais birojs, vai – attiecībā uz kredītu pircēju – dalībvalsts, kurā kredītu pircējam vai tā pārstāvim ir domicils vai kurā ir tā juridiskā adrese, vai – ja saskaņā ar tā valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses – dalībvalsts, kurā atrodas tā galvenais birojs;
 - 11) "uzņēmēja dalībvalsts" ir dalībvalsts, kura nav piederības dalībvalsts un kurā kredītu apkalpotājs ir izveidojis filiāli vai veic kredītu apkalpošanas darbības, un jebkurā gadījumā dalībvalsts, kurā aizņēmējam ir domicils vai kurā ir tā juridiskā adrese, vai – ja saskaņā ar tā valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses – dalībvalsts, kurā atrodas tā galvenais birojs;
 - 12) "patērētājs" ir fiziska persona, kas kredītligumos, uz kuriem attiecas šī direktīva, darbojas nolūkos, kas nav saistīti ar patērētāja saimniecisko vai profesionālo darbību;
 - 13) "ienākumus nenesošs kredītligums" ir kredītligums, kas klasificēts kā ienākumus nenesošs riska darījums saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 575/2013 47.a pantu.

II SADAĻA

KREDĪTU APKALPOTĀJI

I NODAĻA

Atļaujas piešķiršana kredītu apkalpotājiem

4. pants

Vispārīgas prasības

1. Dalībvalstis pieprasa, lai kredītu apkalpotājs saskaņā ar prasībām, kas noteiktas valsts noteikumos, ar kuriem transponē šo direktīvu, iegūst atļauju piederības dalībvalstī pirms savu darbību sākšanas tās teritorijā.
2. Dalībvalstis pilnvaro saskaņā ar 21. panta 3. punktu izraudzītās kompetentās iestādes piešķirt šā panta 1. punktā minēto atļauju.

5. pants

Prasības atļaujas piešķiršanai

1. Neskarot 6. pantu, dalībvalstis nosaka šādas prasības 4. panta 1. punktā minētās atļaujas piešķiršanai:
 - a) pieteikuma iesniedzējs ir juridiska persona, kā minēts Līguma par Eiropas Savienības darbību 54. pantā, un tā juridiskā adrese vai – ja saskaņā ar tā valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses – tā galvenais birojs atrodas dalībvalstī, kurā tas vēlas saņemt atļauju;
 - b) pieteikuma iesniedzēja vadības vai pārvaldes struktūras locekļiem ir pietiekami laba reputācija, kas tiek apliecināta, pierādot, ka:
 - i) tiem nav sodāmības vai tās valsts ekvivalenta par attiecīgiem noziedzīgiem nodarījumiem, jo īpaši tādiem, kas saistīti ar īpašumu, finanšu pakalpojumiem un darbībām, nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju, augļošanu, krāpšanu, nodokļu noziegumiem, dienesta noslēpuma vai fiziskās integritātes pārkāpumiem, kā arī par jebkādiem citiem nodarījumiem, kas paredzēti tiesību aktos attiecībā uz uzņēmumiem, bankrotu, maksātnespēju vai patērētāju aizsardzību;

- ii) mazāk nozīmīgu incidentu kumulatīvā ietekme neapdraud to labo reputāciju;
 - iii) tie vienmēr ir darbojušies pārredzami un atklāti un ir sadarbojušies savos iepriekšējos darījumos ar uzraudzības un regulatīvajām iestādēm;
 - iv) uz tiem neattiecas neviena notiekoša maksātnespējas procedūra, un tie iepriekš nav atzīti par bankrotējušiem, ja vien to darbība nav atjaunota saskaņā ar valsts tiesību aktiem;
- c) pieteikuma iesniedzēja vadības vai pārvaldes struktūrai kopumā ir atbilstīgas zināšanas un pieredze, lai veiktu uzņēmējdarbību kompetentā un atbildīgā veidā;
 - d) personām, kam ir būtiska līdzdalība pieteikuma iesniedzējā Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 36) apakšpunkta nozīmē, ir pietiekami laba reputācija, kas tiek apliecināta, izpildot šā punkta b) apakšpunkta i) un iv) punktā noteiktās prasības;
 - e) pieteikuma iesniedzējam ir ieviesta stingra pārvaldības kārtība un atbilstoši iekšējās kontroles mehānismi, tostarp riska pārvaldības un grāmatvedības procedūras, kas garantē aizņēmēju tiesību ievērošanu un atbilstību tiesību aktiem, kuri reglamentē kredītīgumā paredzētās kreditora tiesības vai pašu kredītīgumu, un Regulai (ES) 2016/679;
 - f) pieteikuma iesniedzējs piemēro atbilstošu politiku, kas nodrošina atbilstību aizņēmēju aizsardzības noteikumiem un taisnīgu un apzinīgu attieksmi pret aizņēmējiem, tostarp ņemot vērā viņu finansiālo situāciju un attiecīgā gadījumā vajadzību šādus aizņēmējus informēt par konsultācijām parādu vai sociālo pakalpojumu jomā;
 - g) pieteikuma iesniedzējam ir atbilstošas un konkrētas iekšējās procedūras, kas nodrošina aizņēmēju sūdzību reģistrēšanu un izskatīšanu;
 - h) pieteikuma iesniedzējs ir ieviesis atbilstošas nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un terorisma finansēšanas apkarošanas procedūras, ja valsts noteikumos, ar ko transponē Direktīvu (ES) 2015/849, kredītu apkalpotāji ir izraudzīti par atbildīgajiem subjektiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanas un apkarošanas nolūkā;
 - i) uz pieteikuma iesniedzēju saskaņā ar piemērojamiem valsts tiesību aktiem attiecas ziņošanas un informācijas publiskošanas prasības.

2. EBI, pēc apspriešanās ar visām ieinteresētajām personām un atspoguļojot visas iesaistītās intereses, izdod pamatnostādnes saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu par šā panta 1. punkta c) apakšpunktā noteiktajām prasībām.

3. Piederības dalībvalsts kompetentās iestādes atsakās izsniegt 4. panta 1. punktā minēto atļauju, ja pieteikuma iesniedzējs neizpilda šā panta 1. punktā un attiecīgā gadījumā 6. panta 2. punkta a) apakšpunktā noteiktās prasības.

6. pants

Līdzekļu turēšanas spēja

- 1. Dalībvalstis nosaka, vai kredītu apkalpotājiem, veicot kredītu apkalpošanas darbības to teritorijā, ir vai nu:
 - a) atļauts saņemt un turēt līdzekļus no aizņēmējiem, lai minētos līdzekļus nodotu kredītu pircējiem; vai
 - b) aizliegts saņemt un turēt līdzekļus no aizņēmējiem.

2. Gadījumos, kad kredītu apkalpotājiem ir atļauts saņemt un turēt līdzekļus no aizņēmējiem saskaņā ar 1. punkta a) apakšpunktu, dalībvalstis:
- a) papildus prasībām atļaujas piešķiršanai, kas noteiktas 5. panta 1. punktā, nosaka prasību, ka pieteikuma iesniedzējam ir atsevišķs konts kredītiestādē, kurā visi no aizņēmējiem saņemtie līdzekļi ir jāglabā līdz to novirzīšanai attiecīgajam kredītu pircējam saskaņā ar nosacījumiem, par kuriem panākta vienošanās ar kredītu pircēju;
 - b) nodrošina, ka kredītu pircēju interesēs minētie līdzekļi saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir aizsargāti pret citu kredītu apkalpotāju kreditoru prasījumiem, jo īpaši maksātnespējas gadījumā;
 - c) nosaka, ka tad, kad aizņēmējs veic maksājumu kredītu apkalpotājam, lai daļēji vai pilnībā atmaksātu summas, kas maksājamas saistībā ar ienākumus nenesošā kredītīgumā paredzētajām kreditora tiesībām vai pašu ienākumus nenesošo kredītīgumu, minēto maksājumu uzskata par samaksātu kredītu pircējam;
 - d) uzliek kredītu apkalpotājam pienākumu izsniegt aizņēmējam kvīti vai apstiprinājuma vēstuli – papīra formātā vai citā pastāvīgā informācijas nesējā – ikreiz, kad kredītu apkalpotājs saņem līdzekļus no aizņēmēja, un tādējādi apstiprināt saņemtās summas.
3. Ja kredītu apkalpotājs nav iecerējis saņemt un turēt līdzekļus no aizņēmējiem sava uzņēmējdarbības modeļa ietvaros, kredītu apkalpotājs minēto ieceri dara zināmu savā pieteikumā 4. panta 1. punktā minētās atļaujas saņemšanai. Šādos gadījumos prasības, kas noteiktas saskaņā ar šā panta 2. punkta a) apakšpunktu, nepiemēro.

7. pants

Procedūra atļaujas piešķiršanai kredītu apkalpotājiem

1. Dalībvalstis nosaka procedūru atļaujas piešķiršanai kredītu apkalpotājiem, kura pieteikuma iesniedzējam ļauj iesniegt pieteikumu un sniegt visu informāciju, kas piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei ir nepieciešama, lai pārbaudītu, vai pieteikuma iesniedzējs atbilst visiem nosacījumiem, kuri paredzēti valsts noteikumos, ar ko transponē 5. panta 1. punktu un attiecīgā gadījumā 6. panta 2. punkta a) apakšpunktu.
2. Šā panta 1. punktā minētajam kredītu apkalpotāju atļaujas saņemšanas pieteikumam pievieno šādus dokumentus:
 - a) pierādījums, kas apliecina pieteikuma iesniedzēja juridisko statusu, un tā dibināšanas dokumenta un statūtu kopija;
 - b) pieteikuma iesniedzēja galvenā biroja adrese vai juridiskā adrese;
 - c) informācija par pieteikuma iesniedzēja vadības vai pārvaldes struktūras locekļu un to personu identitāti, kam ir būtiska līdzdalība Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 36) apakšpunkta nozīmē;
 - d) pierādījums tam, ka pieteikuma iesniedzējs atbilst 5. panta 1. punkta b) un c) apakšpunktā noteiktajiem nosacījumiem;
 - e) pierādījums tam, ka personas, kam ir būtiska līdzdalība Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 36) apakšpunkta nozīmē, atbilst šīs direktīvas 5. panta 1. punkta d) apakšpunktā noteiktajiem nosacījumiem;
 - f) pierādījums par 5. panta 1. punkta e) apakšpunktā minēto pārvaldības kārtību un iekšējās kontroles mehānismiem;
 - g) pierādījums par 5. panta 1. punkta f) apakšpunktā minēto politiku;
 - h) pierādījums par 5. panta 1. punkta g) apakšpunktā minētajām iekšējām procedūrām;
 - i) pierādījums par 5. panta 1. punkta h) apakšpunktā minētajām procedūrām;
 - j) attiecīgā gadījumā pierādījums tam, ka pastāv atsevišķs konts kredītiestādē, kā paredzēts 6. panta 2. punkta a) apakšpunktā;
 - k) ārpakalpojumu līgumi, kas minēti 12. panta 1. punktā.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka piederības dalībvalsts kompetentās iestādes 45 dienu laikā pēc atļaujas pieteikuma saņemšanas novērtē, vai minētais pieteikums ir pilnīgs.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka 90 dienu laikā pēc pilnīga pieteikuma saņemšanas vai – ja pieteikums tiek uzskatīts par nepilnīgu – pēc vajadzīgās informācijas saņemšanas piederības dalībvalsts kompetentās iestādes pieteikuma iesniedzējam paziņo, vai atļauja tiek piešķirta vai atteikta, un atteikumu pamato.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka pieteikuma iesniedzējam ir tiesības uz pārsūdzību tiesā, ja piederības dalībvalsts kompetentās iestādes nolemj atteikt atļaujas pieteikumu saskaņā ar 5. panta 3. punktu, kā arī tad, ja kompetentās iestādes šā panta 4. punktā noteiktajā termiņā nav pieņēmušas lēmumu attiecībā uz pieteikumu.

8. pants

Atļaujas atsaukšana

1. Dalībvalstis nodrošina, ka piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm ir vajadzīgās uzraudzības un izmeklēšanas pilnvaras un sodu piemērošanas pilnvaras saskaņā ar 22. pantu, lai atsauktu kredītu apkalpotājam piešķirto atļauju, ja uz šādi kredītu apkalpotāju attiecas jebkas no turpmāk minētā:
 - a) nav izmantojis atļauju 12 mēnešu laikā no tās piešķiršanas;
 - b) nepārprotami atsakās no atļaujas;
 - c) ilgāk par 12 mēnešiem nav veicis kredītu apkalpotāja darbības;
 - d) ir saņēmis atļauju, iesniedzot nepatiesas ziņas vai izmantojot citus nelikumīgus līdzekļus;
 - e) vairs neizpilda 5. panta 1. punktā un attiecīgā gadījumā 6. panta 2. punkta a) apakšpunktā noteiktās prasības kredītu apkalpotāja atļaujas piešķiršanai;
 - f) nopietni pārkāpj piemērojamos noteikumus, tostarp valsts noteikumus, ar kuriem transponē šo direktīvu, vai citus patērētāju aizsardzības noteikumus, tostarp uzņēmējas dalībvalsts un tās dalībvalsts piemērojamos noteikumus, kurā kredīts ir piešķirts.
2. Ja atļauju atsauc saskaņā ar šā panta 1. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka piederības dalībvalsts kompetentās iestādes nekavējoties informē uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes gadījumos, kad kredītu apkalpotājs sniedz pakalpojumus saskaņā ar 13. pantu, kā tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kurā kredīts ir piešķirts, ja tā nav uzņēmēja dalībvalsts un piederības dalībvalsts.

9. pants

Atļauju saņēmušo kredītu apkalpotāju saraksts vai reģistrs

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes izveido un uztur vismaz sarakstu vai, ja to uzskata par piemērotāku, valsts reģistru ar visiem kredītu apkalpotājiem, kuriem atļauts sniegt pakalpojumus to teritorijā, tostarp ar kredītu apkalpotājiem, kas sniedz pakalpojumus saskaņā ar šīs direktīvas 13. pantu.
- EBI izstrādā pamatnostādnes saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 16. pantu šādu sarakstu vai reģistru izveidei un uzturēšanai, precizējot tajos ietvertās informācijas veidus, lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus visā Savienībā un pārredzamību kredītu pircējiem un aizņēmējiem.
2. Sarakstu vai reģistru, kas minēts 1. punktā, dara publiski pieejamu tiešsaistē kompetento iestāžu tīmekļa vietnēs un regulāri atjaunina.

3. Ja atļauja saskaņā ar 8. pantu ir atsaukta, kompetentās iestādes nekavējoties atjaunina šā panta 1. punktā minēto sarakstu vai reģistru.

10. pants

Attiecības ar aizņēmējiem, paziņojumi par nodošanu un turpmāki paziņojumi

1. Dalībvalstis pieprasa, lai kredītu pircēji un kredītu apkalpotāji attiecībās ar aizņēmējiem:

- a) rīkotos godprātīgi, taisnīgi un profesionāli;
- b) sniegtu aizņēmējiem informāciju, kas nav maldinoša, neskaidra vai nepatiesa;
- c) ievērotu un aizsargātu aizņēmēju personas datus un privātumu;
- d) saziņu ar aizņēmējiem īstenotu, nepieļaujot, ka tā ir aizskaroša, neizdarot spiedienu un bez neatļautas ietekmēšanas.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka pēc ienākumus nenesošā kredītīgumā paredzētu kreditora tiesību vai paša ienākumus nenesošā kredītīguma nodošanas kredītu pircējam un vienmēr pirms pirmās parāda piedziņas, kā arī ikreiz, kad to pieprasa aizņēmējs, kredītu pircējs vai 2. panta 5. punkta a) apakšpunkta i) vai iii) punktā minētā vienība, ja tā ir iecelta kredītu apkalpošanas darbību veikšanai, vai kredītu apkalpotājs papīra formātā vai uz cita pastāvīga informācijas nesēja nosūta aizņēmējam paziņojumu, kas ietver vismaz turpmāk minēto:

- a) informācija par nodošanu, kas ir notikusi, tostarp nodošanas datums;
- b) kredītu pircēja identitāte un kontaktinformācija;
- c) pēc iecelšanas – kredītu apkalpotāja vai 2. panta 5. punkta a) apakšpunkta i) vai iii) punktā minētās vienības identitāte un kontaktinformācija;
- d) pēc iecelšanas – pierādījums par kredītu apkalpotāja atļauju, kas piešķirta saskaņā ar 7. pantu;
- e) attiecīgā gadījumā – kredītpakalpojumu sniedzēja identitāte un kontaktinformācija;
- f) viegli ieraugāma informācija par kredītu pircēja, 2. panta 5. punkta a) apakšpunkta i) vai iii) punktā minētās vienības, ja tā ir iecelta kredītu apkalpošanas darbību veikšanai, vai kredītu apkalpotāja un attiecīgā gadījumā kredītpakalpojumu sniedzēja kontaktpunktu, no kura vajadzības gadījumā saņemt informāciju;
- g) informācija par summām, kas aizņēmējam ir jāmaksā uz paziņojuma nosūtīšanas brīdi, precizējot, kāda summa ir maksājama kā kapitāls, procenti, maksas un citas atļautas izmaksas;
- h) paziņojums par to, ka joprojām tiek piemēroti visi attiecīgie Savienības un valstu tiesību akti, kas jo īpaši attiecas uz līgumu izpildi, patērētāju aizsardzību, aizņēmēja tiesībām un krimināltiesībām;
- i) tās dalībvalsts kompetento iestāžu nosaukums, adrese un kontaktinformācija, kurā aizņēmējam ir domicils vai kurā ir tā juridiskā adrese, vai – ja saskaņā ar tā valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses – dalībvalsts, kurā atrodas tā galvenais birojs, un kam aizņēmējs var iesniegt sūdzību.

Pirmajā daļā paredzēto paziņojumu sagatavo skaidrā un plašai sabiedrībai saprotamā valodā.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka visos turpmākajos paziņojumos aizņēmējam kredītu pircējs, 2. panta 5. punkta a) apakšpunkta i) vai iii) punktā minētā vienība, ja tā ir iecelta kredītu apkalpošanas darbību veikšanai, vai kredītu apkalpotājs ietver šā panta 2. punkta f) apakšpunktā norādīto informāciju, izņemot gadījumus, kad tas ir pirmais paziņojums pēc jauna kredītu apkalpotāja iecelšanas – tādā gadījumā iekļauj arī šā panta 2. punkta c) un d) apakšpunktā norādīto informāciju.

4. Šā panta 2. un 3. punkts neskar nekādas papildu prasības attiecībā uz paziņojumiem, kas paredzētas citos piemērojamos Savienības vai valstu tiesību aktos.

11. pants

Līgumattiecības starp kredītu apkalpotāju un kredītu pircēju

1. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad kredītu pircējs pats neveic kredītu apkalpošanas darbības, ieceltais kredītu apkalpotājs savus pakalpojumus saistībā ar ienākumus nenesošā kredītīgumā paredzētu kreditora tiesību vai paša ienākumus nenesošā kredītīguma pārvaldību un izpildi sniedz, pamatojoties uz kredīta apkalpošanas līgumu ar kredītu pircēju.
2. Šā panta 1. punktā minētajā kredīta apkalpošanas līgumā paredz:
 - a) detalizētu aprakstu par kredīta apkalpošanas darbībām, kuras jāveic kredītu apkalpotājam;
 - b) kredītu apkalpotāja atalgojuma apmēru vai to, kā šis atalgojums ir aprēķināms;
 - c) ciktāl kredītu apkalpotājs var pārstāvēt kredītu pircēju attiecībās ar aizņēmēju;
 - d) pušu apņemšanos ievērot kredītīgumā paredzētajām kreditora tiesībām vai pašam kredītīgumam piemērojamos Savienības un valstu tiesību aktus, tostarp attiecībā uz patērētāju un datu aizsardzību;
 - e) klauzulu, kas nosaka, ka pret aizņēmējiem ir jāizturas taisnīgi un apzinīgi.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. punktā minētajā kredīta apkalpošanas līgumā ir ietverta prasība, saskaņā ar kuru kredītu apkalpotājs informē kredītu pircēju pirms jebkuras tā kredītu apkalpošanas darbības nodošanas ārpalpojuma.
4. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītu apkalpotājs vismaz piecus gadus pēc dienas, kad beidzas 1. punktā minētais kredīta apkalpošanas līgums, vai uz tiesību aktos paredzēto noilguma termiņu, kas ir spēkā piederības dalībvalstī, bet jebkurā gadījumā ne ilgāk kā 10 gadus, saglabā un uztur šādus ierakstus:
 - a) attiecīgo saraksti ar kredītu pircēju un aizņēmēju, ievērojot piemērojamo valsts tiesību aktu noteikumus;
 - b) attiecīgos norādījumus, kas no kredītu pircēja saņemti attiecībā uz katrā ienākumus nenesošajā kredītīgumā paredzētajām kreditora tiesībām vai uz pašu ienākumus nenesošo kredītīgumu, ko tas pārvalda un īsteno minētā kredītu pircēja vārdā, ievērojot piemērojamo valsts tiesību aktu noteikumus;
 - c) kredīta apkalpošanas līgumu.
5. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītu apkalpotājs 4. punktā minētos ierakstus pēc pieprasījuma dara pieejamus kompetentajām iestādēm.

12. pants

Kredītu apkalpotāja izmantoti ārpalpojumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja kredītu apkalpotājs izmanto kredītpakalpojumu sniedzēju jebkādu kredītu apkalpošanas darbību veikšanai, kredītu apkalpotājs saglabā pilnu atbildību par visu to pienākumu izpildi, kas paredzēti valsts noteikumos, ar kuriem transponē šo direktīvu. Minētās kredītu apkalpošanas darbības nododot ārpalpojumā, piemēro šādus nosacījumus:
 - a) kredītu apkalpotājs un kredītpakalpojumu sniedzējs noslēdz rakstisku ārpalpojumu līgumu, saskaņā ar kuru kredītpakalpojumu sniedzējam ir pienākums ievērot piemērojamās tiesību normas, tostarp valsts tiesību aktu normas, ar kurām transponē šo direktīvu, un attiecīgos Savienības vai valsts tiesību aktus, ko piemēro kredītīgumā paredzētajām kreditora tiesībām vai pašam kredītīgumam;
 - b) visu kredītu apkalpošanas darbību nodošana vienā laikā ārpalpojumā kredītpakalpojumu sniedzējam ir aizliegta;
 - c) ārpalpojumu līgums ar kredītpakalpojumu sniedzēju nemaina kredītu apkalpotāja un kredītu pircēja līgumiskās attiecības un kredītu apkalpotāja pienākumus pret kredītu pircēju vai aizņēmēju;

- d) dažu kredītu apkalpošanas darbību nodošana ārpalpojuma neskar kredītu apkalpotāja pienākumu pildīt ar atļauju saistītās prasības, kā norādīts 5. panta 1. punktā;
- e) nodošana ārpalpojuma kredītpakalpojumu sniedzējam neliedz kompetentajām iestādēm veikt kredītu apkalpotāja uzraudzību saskaņā ar 14. un 21. pantu;
- f) kredītu apkalpotājam ir tieši pieejama visa attiecīgā informācija par kredītu apkalpošanas darbībām, kas nodotas ārpalpojuma kredītpakalpojumu sniedzējam;
- g) pēc ārpalpojumu līguma darbības beigām kredītu apkalpotājam ir speciālas zināšanas un resursi, lai spētu veikt ārpalpojuma nodotās kredītu apkalpošanas darbības.

Kredītu apkalpošanas darbības ārpalpojuma nodod tā, lai nepasliktinātu nedz kredītu apkalpotāja iekšējās kontroles kvalitāti, nedz tā kredītu apkalpošanas darbību stabilitāti un nepārtrauktību.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītu apkalpotājs informē piederības dalībvalsts un attiecīgā gadījumā uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes, pirms tas savas kredītu apkalpošanas darbības nodod ārpalpojuma saskaņā ar 1. punktu.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītu apkalpotājs ierakstus par attiecīgajiem norādījumiem, kas kredītpakalpojumu sniedzējam sniegti saskaņā ar piemērojamo valsts tiesību aktu noteikumiem, un par 1. punktā minēto ārpalpojumu līgumu saglabā un uztur vismaz piecus gadus pēc dienas, kad beidzas ārpalpojumu līgums, vai uz konkrētās dalībvalsts tiesību aktos paredzēto noilguma termiņu, bet jebkurā gadījumā ne ilgāk kā 10 gadus.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītu apkalpotājs un kredītpakalpojumu sniedzējs 3. punktā minēto informāciju pēc pieprasījuma dara pieejamu kompetentajām iestādēm.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītpakalpojumu sniedzējiem nav atļauts saņemt un turēt līdzekļus no aizņēmējiem.

II NODAĻA

Pārrobežu kredītu apkalpošanas darbības

13. pants

Brīvība veikt kredītu apkalpošanas darbības uzņēmējā dalībvalstī

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītu apkalpotājam, kas piederības dalībvalstī ir saņēmis atļauju saskaņā ar 4. panta 1. punktu, ir tiesības Savienībā sniegt pakalpojumus, uz kuriem attiecas minētā atļauja, neskarot nekādus ierobežojumus vai prasības, kas saskaņā ar šo direktīvu ir noteikti uzņēmējas dalībvalsts tiesību aktos, tostarp attiecīgā gadījumā aizliegumu saņemt vai turēt līdzekļus no aizņēmējiem, un kas nav saistīti ar citām kredītu apkalpotāju atļaujas saņemšanas prasībām, vai ierobežojumus vai prasības, kas noteikti attiecībā uz iespēju pārskatīt noteikumus saistībā ar kredītlīgumā paredzētām kreditora tiesībām vai pašu kredītlīgumu.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, ja kredītu apkalpotājs, kas piederības dalībvalstī ir saņēmis atļauju saskaņā ar 4. panta 1. punktu, plāno sniegt pakalpojumus uzņēmējā dalībvalstī, kredītu apkalpotājs piederības dalībvalsts kompetentajai iestādei iesniedz šādu informāciju:

- a) uzņēmēja dalībvalsts, kurā kredītu apkalpotājs plāno sniegt pakalpojumus, un – ja kredītu apkalpotājam šī informācija jau ir zināma – dalībvalsts, kurā kredīts ir piesūķirts, ja tā nav uzņēmēja dalībvalsts vai piederības dalībvalsts;
- b) attiecīgā gadījumā – tās kredītu apkalpotāja filiāles adrese, kura ir iedibināta uzņēmējā dalībvalstī;
- c) attiecīgā gadījumā – kredītpakalpojumu sniedzēja uzņēmējā dalībvalstī identitāte un adrese;

- d) to personu identitāte, kuras ir atbildīgas par kredītu apkalpošanas darbību veikšanu uzņēmējā dalībvalstī;
- e) attiecīgā gadījumā – sīkāka informācija par pasākumiem, ar ko pielāgotas iekšējās procedūras, pārvaldības kārtība un iekšējās kontroles mehānismi, lai nodrošinātu atbilstību tiesību aktiem, kuri piemērojami kredītīgumā paredzētajām kreditora tiesībām vai pašam kredītīgumam;
- f) tās procedūras apraksts, kura noteikta, lai nodrošinātu atbilstību nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas un terorisma finansēšanas apkarošanas noteikumiem, ja uzņēmējas dalībvalsts tiesību aktos, ar ko transponē Direktīvu (ES) 2015/849, kredītu apkalpotāji ir izraudzīti par atbildīgajiem subjektiem nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un teroristu finansēšanas novēršanas un apkarošanas nolūkā;
- g) ka kredītu apkalpotājam ir piemēroti līdzekļi, lai sazinātos uzņēmējas dalībvalsts valodā vai kredītīguma valodā;
- h) tas, vai kredītu apkalpotājam tā piederības dalībvalstī ir atļauts saņemt un turēt līdzekļus no aizņēmējiem.

3. Piederības dalībvalsts kompetentās iestādes 45 dienu laikā pēc visas 2. punktā norādītās informācijas saņemšanas minēto informāciju paziņo uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kuras nekavējoties apstiprina tās saņemšanu. Pēc tam piederības dalībvalsts kompetentās iestādes informē kredītu apkalpotāju par datumu, kurā informācija tika paziņota uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm, un datumu, kurā minētās kompetentās iestādes apstiprina informācijas saņemšanu. Piederības dalībvalsts kompetentās iestādes visu 2. punktā norādīto informāciju paziņo arī tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā kredīts ir piešķirts, ja tā nav uzņēmēja dalībvalsts vai piederības dalībvalsts.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītu apkalpotājam ir tiesības uz pārsūdzību tiesā, ja piederības dalībvalsts kompetentās iestādes 2. punktā minēto informāciju nepaziņo.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītu apkalpotājs var sākt sniegt pakalpojumus uzņēmējā dalībvalstī, sākot ar agrāko no turpmāk minētajiem notikumiem:

- a) no uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm ir saņemts paziņojums, kas apstiprina 3. punktā minētā paziņojuma saņemšanu;
- b) ja šā punkta a) apakšpunktā minētais paziņojums nav saņemts – tiklīdz ir pagājuši divi mēneši no dienas, kad uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm ir iesniegta visa 2. punktā minētā informācija.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītu apkalpotājs informē piederības dalībvalsts kompetentās iestādes par visām turpmākajām izmaiņām informācijā, kura ir jāpaziņo saskaņā ar 2. punktu. Šādos gadījumos dalībvalstis nodrošina atbilstību 3., 4. un 5. punktā noteiktajai procedūrai.

7. Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes ieraksta 9. pantā minētajā sarakstā vai reģistrā kredītu apkalpotājus, kuriem ir atļauts veikt kredītu apkalpošanas darbības to teritorijā, un sīkāku informāciju par piederības dalībvalsti.

14. pants

Tādu kredītu apkalpotāju uzraudzība, kuri sniedz pārrobežu pakalpojumus

1. Dalībvalstis nodrošina, ka piederības dalībvalsts kompetentās iestādes pārbauda un izvērtē to, vai kredītu apkalpotājs, kas veic kredītu apkalpošanas darbības uzņēmējā dalībvalstī, pastāvīgi pilda šīs direktīvas prasības.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka piederības dalībvalsts kompetentās iestādes ir pilnvarotas īstenot uzraudzību, veikt izmeklēšanu un piemērot administratīvus sodus un korektīvus pasākumus kredītu apkalpotājiem attiecībā uz šīs direktīvas prasībām, kad tie savas kredītu apkalpošanas darbības veic uzņēmējā dalībvalstī.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka piederības dalībvalsts kompetentās iestādes paziņo uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm un attiecīgā gadījumā tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā kredīts ir piešķirts, ja tā nav uzņēmēja dalībvalsts vai piederības dalībvalsts, par pasākumiem, kas veikti attiecībā uz kredītu apkalpotāju.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad kredītu apkalpotājs veic kredītu apkalpošanas darbības uzņēmējā dalībvalstī, piederības dalībvalsts kompetentās iestādes un uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes, un attiecīgā gadījumā tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kurā kredīts piešķirts, ja tā nav uzņēmēja dalībvalsts vai piederības dalībvalsts, cieši sadarbojas, pildot savas funkcijas un pienākumus, jo īpaši tad, kad tiek veiktas pārbaudes, izmeklēšana un inspekcijas uz vietas.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka piederības dalībvalsts kompetentās iestādes, pildot savas funkcijas un pienākumus, kuri paredzēti šajā direktīvā, lūdz uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm palīdzību, lai veiktu inspekciju uz vietas filiālē, kas izveidota uzņēmējā dalībvalstī, vai attiecībā uz kredīt pakalpojumu sniedzēju, kurš iecelts uzņēmējā dalībvalstī. Filiāles vai kredīt pakalpojumu sniedzēja inspekciju uz vietas veic saskaņā ar tās dalībvalsts tiesību aktiem, kurā notiek inspekcija.

6. Turklāt dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes ir pilnvarotas lemt par vispiemērotākajiem pasākumiem, kas veicami katrā konkrētajā gadījumā, lai izpildītu piederības dalībvalsts kompetento iestāžu lūgumu pēc palīdzības.

7. Ja uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes nolemj piederības dalībvalsts kompetento iestāžu vārdā veikt inspekcijas uz vietas, tās nekavējoties informē piederības dalībvalsts kompetentās iestādes par minēto inspekciju rezultātiem.

8. Uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes pēc savas iniciatīvas var veikt pārbaudes, inspekcijas un izmeklēšanu saistībā ar kredītu apkalpošanas darbībām, ko šīs valsts teritorijā veic kredītu apkalpotājs, kurš atļauju ir saņēmis piederības dalībvalstī. Uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes minēto pārbaudi, inspekciju un izmeklēšanas rezultātus nekavējoties iesniedz piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm.

9. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm ir pierādījumi, ka kredītu apkalpotājs, kurš veic kredītu apkalpošanas darbības tās teritorijā, kā paredzēts 13. pantā, pārkāpj piemērojamos noteikumus, tostarp pienākumus, kas izriet no valsts noteikumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu, tās šos pierādījumus nodod piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm un prasa tām veikt atbilstošus pasākumus, neskarot valsts tiesību aktos paredzētās uzņēmējas dalībvalsts kompetento iestāžu uzraudzības, izmeklēšanas un sodu piemērošanas pilnvaras attiecībā uz kredītu apkalpotāju, jo īpaši tās, kuras piemērojamas kredītam vai kredītligumam.

10. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā kredīts ir piešķirts, ja tā nav uzņēmēja dalībvalsts vai piederības dalībvalsts, ir pierādījumi, ka kredītu apkalpotājs nepilda šajā direktīvā noteiktos vai kredītam vai kredītligumam piemērojamos valsts tiesību aktos noteiktos pienākumus, tās šos pierādījumus nodod piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm un prasa tām veikt atbilstošus pasākumus, neskarot tās dalībvalsts kompetento iestāžu uzraudzības, izmeklēšanas pilnvaras un sodu piemērošanas pilnvaras, kurā kredīts ir piešķirts, ja tā nav uzņēmēja vai piederības dalībvalsts.

11. Dalībvalstis nodrošina, ka piederības dalībvalsts kompetentās iestādes uzņēmējas dalībvalsts kompetentajai iestādei, kas sniegusi pierādījumus, ne vēlāk kā divu mēnešu laikā pēc 9. punktā minētā lūguma saņemšanas sniedz sīku informāciju par visām administratīvajām vai cita veida procedūrām, kuru īstenošana ir sākusies saistībā ar uzņēmējas dalībvalsts sniegtajiem pierādījumiem, vai par visiem administratīvajiem sodiem un korektīvajiem pasākumiem, kas piemēroti, vērsties pret kredītu apkalpotāju, vai sniedz pamatotu lēmumu par to, kāpēc nekādi pasākumi nav veikti. Ja ir sāktā procedūra, piederības dalībvalsts kompetentās iestādes regulāri informē uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes par tās norisi.

12. Ja kredītu apkalpotājs turpina pārkāpt piemērojamos noteikumus, tostarp šajā direktīvā paredzētos pienākumus, un pēc tam, kad uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes par to informējušas piederības dalībvalsti, dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes ir pilnvarotas piemērot atbilstošus administratīvus sodus un korektīvus pasākumus, lai nodrošinātu atbilstību šai direktīvai gadījumos, kad ir spēkā viens no šādiem nosacījumiem:

- a) kredītu apkalpotājs nav atbilstoši un efektīvi rīkojies, lai pārkāpumu saprātīgā termiņā novērstu; vai
- b) steidzamā gadījumā, kad jārikojas nevilcinoties, lai novērstu aizņēmēju kolektīvo interešu nopietnu apdraudējumu.

Uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes var piemērot pirmajā daļā minētos administratīvos sodus un korektīvos pasākumus neatkarīgi no jebkādiem administratīviem sodiem un korektīviem pasākumiem, kurus jau ir piemērojušas piederības dalībvalsts kompetentās iestādes.

Turklāt tad, ja kredītu apkalpotājs pārkāpj piemērojamos noteikumus, tostarp nepilda šajā direktīvā noteiktos pienākumus, uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes var aizliegt tam turpināt darbību, kamēr piederības dalībvalsts kompetentā iestāde nav pieņēmusi atbilstošu lēmumu vai kamēr kredītu apkalpotājs nav veicis pasākumus, lai pārkāpumu novērstu.

III SADAĻA

KREDĪTU PIRCĒJI

15. pants

Tiesības uz informāciju par ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētām kreditora tiesībām vai pašu ienākumus nenesošo kredītligumu

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītiestāde sniedz potenciālam kredītu pircējam visu nepieciešamo informāciju par ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētajām kreditora tiesībām vai par pašu ienākumus nenesošo kredītligumu un attiecīgā gadījumā arī par nodrošinājumu, lai potenciālais kredītu pircējs varētu pats novērtēt ienākumus nenesošā kredītligumā paredzēto kreditora tiesību vai paša ienākumus nenesošā kredītliguma vērtību un iespēju minētā liguma vērtību atgūt, pirms tiek slēgts ligums par ienākumus nenesošā kredītligumā paredzēto kreditora tiesību vai par paša ienākumus nenesošā kredītliguma nodošanu, vienlaikus garantējot no kredītiestādes saņemtās informācijas aizsardzību un uzņēmējdarbības datu konfidencialitāti.

2. Dalībvalstis prasa, lai kredītiestādes, kas nodod kredītu pircējam ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētas kreditora tiesības vai pašu ienākumus nenesošo kredītligumu, divreiz gadā informētu saskaņā ar šīs direktīvas 21. panta 3. punktu izraudzītās uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2013/36/ES ⁽²²⁾ 4. panta 5. punktā minētās kompetentās iestādes vismaz par turpmāk minēto:

- a) kredītu pircēja vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvja, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, juridiskās personas identifikators (LEI) vai gadījumos, kad šāda identifikatora nav:
 - i) kredītu pircēja vai kredītu pircēja vadības vai pārvaldes struktūras locekļu identitāte un to personu identitāte, kam ir būtiska līdzdalība kredītu pircējā Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 36) apakšpunkta nozīmē; un
 - ii) kredītu pircēja vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvja, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, adrese;

⁽²²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2013/36/ES (2013. gada 26. jūnijs) par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK (OV L 176, 27.6.2013., 338. lpp.).

- b) nodoto ienākumus nenesošos kredītligumos paredzēto kreditora tiesību vai ienākumus nenesošo kredītligumu kopējais neatmaksātais atlikums;
- c) nodoto ienākumus nenesošos kredītligumos paredzēto kreditora tiesību vai ienākumus nenesošo kredītligumu skaits un lielums;
- d) vai nodošana ietver kreditora tiesības, kas paredzētas ienākumus nenesošos kredītligumos, vai pašus ienākumus nenesošos kredītligumus, kas noslēgti ar patērētājiem, attiecīgā gadījumā norādot, ar kāda veida aktīviem ienākumus nenesošie kredītligumi ir nodrošināti.

3. Kompetentās iestādes, kas minētas 2. punktā, var pieprasīt kredītiestādēm sniegt minētajā punktā minēto informāciju reizi ceturksnī, kad vien tās uzskata to par nepieciešamu, tostarp lai labāk uzraudzītu lielu skaitu nodošanu, kas varētu notikt krīzes laikā.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes 2. un 3. punktā norādīto informāciju un jebkuru citu informāciju, ko tās varētu uzskatīt par nepieciešamu savu funkciju un pienākumu veikšanai saskaņā ar šo direktīvu, nekavējoties paziņo kredītu pircēja piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm.

5. Šā panta 1. līdz 4. punkta noteikumus piemēro saskaņā ar Regulu (ES) 2016/679 un Regulu (ES) 2018/1725.

16. pants

Īstenošanas tehniskie standarti datu veidnēm

1. EBI izstrādā īstenošanas tehnisko standartu projektu, kurā precizē veidnes, kas kredītiestādēm ir jāizmanto 15. panta 1. punktā minētās informācijas sniegšanas nolūkā, lai kredītu pircējiem sniegtu detalizētu informāciju par saviem kredītriska darījumiem banku portfeli, kura kredītu pircējiem ir vajadzīga, lai analizētu, rūpīgi finansiāli pārbaudītu un novērtētu ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētas kreditora tiesības vai pašu ienākumus nenesošo kredītligumu.

2. EBI šā panta 1. punktā minētajā īstenošanas tehnisko standartu projektā precīzi norāda datu laukus, tostarp to, kuri datu lauki ir obligāti, un to, kā notiek datu apstrāde konfidencialas informācijas gadījumā saskaņā ar 15. panta 1. punktu.

3. Īstenošanas tehnisko standartu projekts ir samērīgs ar kredītu un kredītportfeļu veidu un lielumu.

4. Sagatavojot 1. punktā minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu, EBI ņem vērā visu no turpmāk minētā:

- a) pastāvošo tirgus praksi datu apmaiņā starp pircējiem un pārdevējiem;
- b) atsauksmes, kas saņemtas no lietotājiem par viņu pieredzi esošo EBI ienākumus nenesošo aizdevumu darījumu veidņu izmantošanā;
- c) līdzīgas dalībvalstu līmenī pastāvošas prasības;
- d) to, cik svarīgi ir pēc iespējas samazināt apstrādes izmaksas kredītiestādēm un kredītu pircējiem.

5. EBI 1. punktā minēto īstenošanas tehnisko standartu projektu iesniedz Komisijai līdz 2022. gada 29. septembrī.

6. Komisija tiek pilnvarota pieņemt 1. punktā minētos īstenošanas tehniskos standartus saskaņā ar Regulas (ES) Nr. 1093/2010 15. pantu.

7. Datu veidnes izmanto darījumiem, kas saistīti ar kredītiem, kuri piešķirti 2018. gada 1. jūlijā vai vēlāk un kļūst ienākumus nenesoši pēc 2021. gada 28. decembra. Attiecībā uz kredītiem, kuri piešķirti laikposmā no 2018. gada 1. jūlija līdz 1. punktā minēto īstenošanas tehnisko standartu spēkā stāšanās dienai, kredītiestādes aizpilda datu veidni ar informāciju, kas tām jau ir pieejama.

8. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītiestādes 6. punktā minētos īstenošanas tehniskos standartus piemēro arī ienākumus nenesošā kredītligumā paredzēto kreditora tiesību vai paša ienākumus nenesošā kredītliguma nodošanai citām kredītiestādēm. Kredītiestādes izmanto datu veidnes informācijas sniegšanai starp kredītiestādēm gadījumos, kad tiek nodotas tikai ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētās kreditora tiesības vai pats ienākumus nenesošais kredītligums.

17. pants

Kredītu pircēju pienākumi

1. Dalībvalstis nodrošina, ka:

- a) kredītu pircējs, kuram Savienībā ir domicils vai kuram Savienībā ir juridiskā adrese, vai – ja saskaņā ar tā valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses – kura galvenais birojs atrodas Savienībā, iecel 2. panta 5. punkta a) apakšpunkta i) vai iii) punktā minētu vienību vai kredītu apkalpotāju kredītu apkalpošanas darbību veikšanai attiecībā uz ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētām kreditora tiesībām vai pašu ienākumus nenesošo kredītligumu, kas noslēgts ar patērētājiem;
- b) ja kredītu pircējam nav domicila Savienībā vai tam nav juridiskās adreses Savienībā, vai – ja saskaņā ar tā valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses – tā galvenais birojs neatrodas Savienībā, tā pārstāvis, kas izraudzīts saskaņā ar 19. panta 1. punktu, iecel 2. panta 5. punkta a) apakšpunkta i) vai iii) punktā minētu vienību vai kredītu apkalpotāju – izņemot gadījumus, kad pārstāvis pats ir 2. panta 5. punkta a) apakšpunkta i) vai iii) punktā minēta vienība vai kredītu apkalpotājs –, lai veiktu kredītu apkalpošanas darbības attiecībā uz ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētām kreditora tiesībām vai pašu ienākumus nenesošo kredītligumu, kas noslēgts ar:
 - i) fiziskām personām, tostarp patērētājiem un neatkarīgiem darba ņēmējiem;
 - ii) mikrouzņēmumiem un maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU), kas definēti Komisijas Ieteikuma 2003/361/EK ⁽²³⁾ pielikuma 2. pantā.

Uzņēmējas dalībvalstis pirmajā daļā paredzēto prasību var attiecināt arī uz citiem kredītligumiem.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītu pircējam saistībā ar ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētu kreditora tiesību vai paša ienākumus nenesošā kredītliguma iegādi nepiemēro nekādas papildu prasības kā vien tās, kas paredzētas valsts noteikumos, ar kuriem transponē šo direktīvu, vai piemērojamo patērētāju aizsardzības tiesību, līgumtiesību, civiltiesību vai krimināltiesību noteikumos. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītu pircējam, tiklīdz tam ir nodotas ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētās kreditora tiesības vai pats ienākumus nenesošais kredītligums, joprojām ir piemērojami attiecīgie Savienības un valsts tiesību akti, jo īpaši tie, kuri attiecas uz līgumu izpildes nodrošināšanu, patērētāju aizsardzību, aizņēmēju tiesībām, kredīta piešķiršanas procesu, banku darbības slepenības noteikumiem un krimināltiesībām. Ienākumus nenesošā kredītligumā paredzēto kreditora tiesību vai paša ienākumus nenesošā kredītliguma nodošana kredītu pircējam neietekmē aizsardzības līmeni, kas patērētājiem un citiem aizņēmējiem ir paredzēts Savienības un valsts tiesību aktos, kā arī maksātspējas noteikumus, neskarot valsts un starptautiskos noteikumus par vienkāršajiem vekseliem un pārvedu vekseliem.

3. Šī direktīva neskar valstu pilnvaras attiecībā uz kredītu reģistriem, tostarp pilnvaras pieprasīt no kredītu pircējiem informāciju par kredītligumā paredzētajām kreditora tiesībām vai par pašu kredītligumu un tā izpildes rādītājiem.

4. Dalībvalstis var atļaut kredītu pircējiem iegādāto kredītligumu apkalpošanai piesaistīt fiziskas personas. Uz šādām fiziskām personām attiecas valsts normatīvais un uzraudzības režīms, un tās negūst labumu no šajā direktīvā paredzētās brīvības veikt kredītu apkalpošanas darbības citā dalībvalstī.

⁽²³⁾ Komisijas Ieteikums 2003/361/EK (2003. gada 6. maijs) par mikrouzņēmumu un mazo un vidējo uzņēmumu definīciju (OV L 124, 20.5.2003., 36. lpp.).

5. Dalībvalstis nodrošina, ka ieceltais kredītu apkalpotājs vai 2. panta 5. punkta a) apakšpunkta i) vai iii) punktā minētā vienība, kredītu pircēja vārdā izpilda pienākumus, kuri kredītu pircējam noteikti saskaņā ar šā panta 2. punktu un 18. un 20. pantu. Gadījumos, kad nav iecelts kredītu apkalpotājs vai 2. panta 5. punkta a) apakšpunkta i) vai iii) punktā minētā vienība, šos pienākumus turpina pildīt kredītu pircējs vai tā pārstāvis.

Dalībvalstis var pieprasīt, lai ieceltais kredītu apkalpotājs vai 2. panta 5. punkta a) apakšpunkta i) vai iii) punktā minētā vienība, kredītu pircēja vārdā pildītu pienākumus, kuri kredītu pircējam noteikti saskaņā ar valsts tiesību aktiem, tostarp saistībā ar šā panta 3. punktu.

18. pants

Kredītu apkalpotāju vai citu vienību izmantošana

1. Ja kredītu pircējs vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvis, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, iecel 2. panta 5. punkta a) apakšpunkta i) vai iii) punktā minētu vienību vai kredītu apkalpotāju kredītu apkalpošanas darbību veikšanai attiecībā uz nodotajām ienākumus nenesošā kredītīgumā paredzētajām kreditora tiesībām vai pašu ienākumus nenesošo kredītīgumu, dalībvalstis pieprasa, lai minētais kredītu pircējs vai tā pārstāvis ne vēlāk kā dienā, kad sākas kredītu apkalpošanas darbības, informētu savas piederības dalībvalsts kompetentās iestādes par 2. panta 5. punkta a) apakšpunkta i) vai iii) punktā minētās vienības vai kredītu apkalpotāja identitāti un adresi.

2. Ja kredītu pircējs vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvis, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, iecel vienību, kas nav saskaņā ar šā panta 1. punktu paziņotā vienība, tas ne vēlāk kā minēto izmaiņu dienā par to paziņo savas piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm un norāda tās jaunās vienības identitāti un adresi, kuru tas ir iecēlis kredītu apkalpošanas darbību veikšanai attiecībā uz nodotajām ienākumus nenesošā kredītīgumā paredzētajām kreditora tiesībām vai pašu ienākumus nenesošo kredītīgumu.

3. Dalībvalstis pieprasa, lai kredītu pircēja piederības dalībvalsts kompetentās iestādes bez liekas kavēšanās nosūtītu uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm, tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā kredīts ir piešķirts, un jaunā kredītu apkalpotāja piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm saskaņā ar 1. un 2. punktu saņemto informāciju.

19. pants

Trešo valstu kredītu pircēju pārstāvis

1. Dalībvalstis nodrošina, ka tad, kad ir pabeigta ienākumus nenesošā kredītīgumā paredzēto kreditora tiesību vai paša ienākumus nenesošā kredītīguma nodošana, kredītu pircējs, kam nav domicila Savienībā vai kuram nav juridiskās adreses Savienībā, vai – ja saskaņā ar tā valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses – kura galvenais birojs neatrodas Savienībā, rakstiski izraugās pārstāvi, kuram ir domicils Savienībā vai kuram ir juridiskā adrese Savienībā, vai – ja saskaņā ar tā valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses – kura galvenais birojs atrodas Savienībā.

2. Kompetentās iestādes par visiem jautājumiem, kas saistīti ar pastāvīgu atbilstību šai direktīvai, vērsas pie 1. punktā minētā pārstāvja papildus kredītu pircējam vai kredītu pircēja vietā, un šis pārstāvis ir pilnībā atbildīgs par to, ka tiek izpildīti pienākumi, kas kredītu pircējam noteikti valsts noteikumos, ar kuriem transponē šo direktīvu.

20. pants

Ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētu kreditora tiesību vai pašu ienākumus nenesošā kredītliguma nodošana, ko veic kredītu pircējs, un saziņa ar kompetentajām iestādēm

1. Dalībvalstis pieprasa, lai kredītu pircējs vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvis, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, kurš ienākumus nenesošā kredītligumā paredzētās kreditora tiesības vai pašu ienākumus nenesošo kredītligumu nodod citam kredītu pircējam, divas reizes gadā informētu savas piederības dalībvalsts kompetentās iestādes par jaunā kredītu pircēja vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvja, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, juridiskās personas identifikatoru (LEI) vai gadījumos, kad šāda identifikatora nav, par:

- a) jaunā kredītu pircēja vai attiecīgā gadījumā tā saskaņā ar 19. pantu ieceltā pārstāvja vai jaunā kredītu pircēja vai tā pārstāvja vadības vai pārvaldes struktūras locekļu identitāti un to personu identitāti, kam ir būtiska līdzdalība jaunajā kredītu pircējā vai tā pārstāvī Regulas (ES) Nr. 575/2013 4. panta 1. punkta 36) apakšpunkta nozīmē; un
- b) jaunā kredītu pircēja vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvja, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, adresi.

Turklāt kredītu pircējs vai tā pārstāvis informē savas piederības dalībvalsts kompetentās iestādes vismaz par turpmāk minēto:

- a) nodoto ienākumus nenesošos kredītligumos paredzēto kreditora tiesību vai ienākumus nenesošo kredītligumu kopējais neatmaksātais atlikums;
- b) nodoto ienākumus nenesošos kredītligumos paredzēto kreditora tiesību vai ienākumus nenesošo kredītligumu skaits un lielums;
- c) vai nodošana ietver kreditora tiesības, kas paredzētas ienākumus nenesošā kredītligumā, vai pašu ienākumus nenesošo kredītligumu, kas noslēgts ar patērētājiem, attiecīgā gadījumā norādot, ar kāda veida aktīviem ienākumus nenesošais kredītligums ir nodrošināts.

2. Kompetentās iestādes, kas minētas 1. punktā, var pieprasīt kredītu pircējiem vai attiecīgā gadījumā to saskaņā ar 19. pantu ieceltajiem pārstāvjiem sniegt šajā punktā minēto informāciju reizi ceturksnī, kad vien minētās kompetentās iestādes uzskata to par nepieciešamu, tostarp lai labāk uzraudzītu lielu skaitu nodošanu, kas varētu notikt krīzes laikā.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka 1. un 2. punktā minētās kompetentās iestādes saskaņā ar minētajiem punktiem saņemto informāciju bez liekas kavēšanās nosūta uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm un jaunā kredītu pircēja piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm.

IV SADAĻA

UZRAUDZĪBA

21. pants

Kompetento iestāžu veikta uzraudzība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītu apkalpotāji un attiecīgā gadījumā kredītpakalpojumu sniedzēji, kam kredītu apkalpošanas darbības ir nodotas ārpusvalstīs saskaņā ar 12. pantu, pastāvīgi ievēro valsts noteikumus, ar kuriem transponē šo direktīvu, un nodrošina, ka piederības dalībvalsts kompetentās iestādes īsteno minēto darbību atbilstošu uzraudzību, lai novērtētu, vai attiecīgie noteikumi tiek ievēroti.

2. Kredītu pircēja vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvja, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, piederības dalībvalsts nodrošina, ka šā panta 1. punktā minētās kompetentās iestādes ir atbildīgas par 10. pantā un 17. līdz 20. pantā noteikto pienākumu izpildes uzraudzību attiecībā uz kredītu pircēju vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvi, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu.

3. Dalībvalstis izraugās kompetentās iestādes, kuras ir atbildīgas par funkciju un pienākumu izpildi saskaņā ar valsts noteikumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu.

4. Ja dalībvalstis saskaņā ar 3. punktu izraugās vairāk nekā vienu kompetento iestādi, tās nosaka attiecīgo iestāžu uzdevumus un vienu no tām izraugās kā vienotu kontaktpunktu visai nepieciešamajai apmaiņai un mijiedarbībai ar piederības dalībvalsts vai uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka ir ieviesti attiecīgi pasākumi, lai kompetentās iestādes, kas izraudzītas saskaņā ar šā panta 3. punktu, no kredītu pircējiem vai to pārstāvjiem, kuri izraudzīti saskaņā ar 19. pantu, kredītu apkalpotājiem, kredītpakalpojumu sniedzējiem, kuriem kredītu apkalpotājs kredītu apkalpošanas darbības nodod ārpakalpojumā saskaņā ar 12. pantu, aizņēmējiem un jebkuras citas personas vai publiskā sektora iestādes varētu iegūt informāciju, kas nepieciešama šādu darbību veikšanai:

- a) izvērtēt, vai pastāvīgi tiek ievērotas prasības, kas paredzētas valsts noteikumos, ar kuriem transponē šo direktīvu;
- b) izmeklēt iespējamus minēto prasību pārkāpumus;
- c) piemērot administratīvos sodus un korektīvos pasākumus saskaņā ar valsts noteikumiem, ar kuriem transponē 23. pantu.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentajām iestādēm, kuras izraudzītas saskaņā ar 3. punktu, ir speciālās zināšanas, resursi, darbības spēja un pilnvaras, kas ir nepieciešami šajā direktīvā noteikto funkciju un pienākumu izpildei.

22. pants

Kompetento iestāžu uzraudzības loma un pilnvaras

1. Dalībvalstis nodrošina, ka piederības dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kas izraudzītas saskaņā ar 21. panta 3. punktu, ir piešķirtas visas uzraudzības, izmeklēšanas un sodu piemērošanas pilnvaras, kuras nepieciešamas šajā direktīvā paredzēto funkciju un pienākumu izpildei, tostarp vismaz šādas:

- a) pilnvaras piešķirt vai atteikt atļauju saskaņā ar 5. un 6. pantu;
- b) pilnvaras atsaukt atļauju saskaņā ar 8. pantu;
- c) pilnvaras aizliegt jebkuru kredītu apkalpošanas darbību;
- d) pilnvaras veikt inspekcijas gan uz vietas, gan neklātienē;
- e) pilnvaras piemērot administratīvos sodus un korektīvos pasākumus saskaņā ar valsts noteikumiem, ar kuriem transponē 23. pantu;
- f) pilnvaras pārskatīt ārpakalpojumu līgumus, kuri noslēgti starp kredītu apkalpotājiem un kredītpakalpojumu sniedzējiem saskaņā ar 12. panta 1. punktu;
- g) pilnvaras pieprasīt, lai kredītu apkalpotājs atbrīvotu no amata savas vadības vai pārvaldes struktūras locekļus, ja tie neizpilda 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā minētās prasības;
- h) pilnvaras pieprasīt, lai kredītu apkalpotāji mainītu vai atjauninātu savu iekšējās pārvaldības kārtību un iekšējās kontroles mehānismus, lai efektīvi garantētu aizņēmēju tiesību ievērošanu saskaņā ar tiesību aktiem, kas reglamentē kredītīgumu;

- i) pilnvaras pieprasīt, lai kredītu apkalpotāji mainītu vai atjauninātu savas politikas nostādnes, kas pieņemtas, lai garantētu taisnīgu un apzinīgu attieksmi pret aizņēmējiem, un arī aizņēmēju sūdzību reģistrēšanas un izskatīšanas kārtību;
- j) pilnvaras pieprasīt papildu informāciju par ienākumus nenesošā kredītīgumā paredzēto kreditora tiesību vai paša ienākumus nenesošā kredītīguma nodošanu.

2. Dalībvalstis nodrošina, ka uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kas izraudzītas saskaņā ar 21. panta 3. punktu, un tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā kredīts ir piešķirts, ja tā nav uzņēmēja dalībvalsts vai piederības dalībvalsts, ir piešķirtas visas pilnvaras, kuras tām nepieciešamas šajā direktīvā paredzēto funkciju un pienākumu izpildei.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka piederības dalībvalsts kompetentās iestādes, piemērojot uz risku balstītu pieeju, novērtē to, kā kredītu apkalpotājs īsteno 5. panta 1. punkta e) līdz h) apakšpunktā noteiktās prasības.

4. Dalībvalstis nosaka 3. punktā minētās novērtēšanas tvērumu, ņemot vērā to, kādas un cik apjomīgas, vērienīgas un sarežģītas ir darbības, ko veic attiecīgais kredītu apkalpotājs.

5. Piederības dalībvalsts kompetentās iestādes informē uzņēmējas dalībvalsts kompetentās iestādes vai tās dalībvalsts kompetentās iestādes, kurā kredīts ir piešķirts, ja tā nav uzņēmēja dalībvalsts vai piederības dalībvalsts, par 3. punktā minētās novērtēšanas rezultātiem, ja kāda no minētajām kompetentajām iestādēm to ir pieprasījusi vai ja piederības dalībvalsts kompetentās iestādes to uzskata par lietderīgu. Sīkāku informāciju par visiem piemērotajiem administratīvajiem sodiem vai korektīvajiem pasākumiem piederības dalībvalsts kompetentās iestādes vienmēr nosūta uzņēmējas dalībvalsts kompetentajām iestādēm un attiecīgā gadījumā tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā kredīts ir piešķirts, ja tā nav uzņēmēja dalībvalsts vai piederības dalībvalsts.

6. Dalībvalstis nodrošina, ka 3. punktā minētās novērtēšanas procesā piederības dalībvalsts kompetentās iestādes un tās dalībvalsts kompetentajām iestādēm, kurā kredīts ir piešķirts, ja tā nav uzņēmēja dalībvalsts vai piederības dalībvalsts, apmainās ar visu informāciju, kas tām ir nepieciešama šajā direktīvā paredzēto funkciju un pienākumu izpildei.

7. Dalībvalstis nodrošina, ka gadījumos, kad kredītu apkalpotājs, kredītpakalpojumu sniedzējs, kredītu pircējs vai tā pārstāvis, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, neatbilst prasībām, kas noteiktas valsts noteikumos, ar kuriem transponē šo direktīvu, piederības dalībvalsts kompetentās iestādes var tam pieprasīt jau sākumposmā veikt visas nepieciešamās darbības vai pasākumus, kas nodrošina minēto noteikumu izpildi.

23. pants

Administratīvi sodi un korektīvi pasākumi

1. Neskarot dalībvalstu tiesības paredzēt kriminālsodus, dalībvalstis pieņem noteikumus, ar kuriem paredz atbilstošus administratīvos sodus un korektīvos pasākumus, kas piemērojami vismaz šādās situācijās:

- a) kredītu apkalpotājs nepilda prasības, kas noteiktas valsts noteikumos, ar kuriem transponē 11. pantu, vai noslēdz ārpalpojumu līgumu, pārkāpjot valsts noteikumus, ar kuriem transponē 12. pantu, vai arī kredītpakalpojumu sniedzējs, kam kredītpakalpojumu darbības nodotas ārpalpojumā, nopietni pārkāpj piemērojamās tiesību normas, tostarp valsts tiesību aktus noteikumus, ar kuriem transponē šo direktīvu;
- b) kredītu apkalpotāja pārvaldības kārtība un iekšējie kontroles mehānismi, kā noteikts 5. panta 1. punkta e) apakšpunktā, nenodrošina aizņēmēju tiesību ievērošanu un atbilstību personas datu aizsardzības noteikumiem;
- c) kredītu apkalpotāja politika nav atbilstoša, lai nodrošinātu pareizu izturēšanos pret aizņēmējiem, kā noteikts 5. panta 1. punkta f) apakšpunktā;
- d) kredītu apkalpotāja iekšējās procedūras, kā noteikts 5. panta 1. punkta g) apakšpunktā, nenodrošina aizņēmēju sūdzību reģistrēšanu un izskatīšanu atbilstoši pienākumiem, kas noteikti valsts noteikumos, ar kuriem transponē šo direktīvu;

- e) kredītu pircējs vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvis, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, nesniedz informāciju, kas paredzēta valsts noteikumos, ar kuriem transponē 18. un 20. pantu;
- f) kredītu pircējs vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvis, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, nepilda prasību, kas paredzēta valsts noteikumos, ar kuriem transponē 17. pantu;
- g) kredītu pircējs nepilda prasību, kas paredzēta valsts noteikumos, ar kuriem transponē 19. pantu;
- h) kredītiestāde nesniedz informāciju, kas norādīta valsts noteikumos, ar kuriem transponē 15. pantu;
- i) kredītu apkalpotājs ļauj vienai vai vairākām personām, kuras neizpilda 5. panta 1. punkta b) apakšpunktā noteiktās prasības, kļūt par tā vadības vai pārvaldes struktūras locekļiem vai šo amatu saglabāt;
- j) kredītu apkalpotājs nepilda prasības, kas noteiktas valsts noteikumos, ar kuriem transponē 24. pantu;
- k) kredītu pircējs vai attiecīgā gadījumā kredītu apkalpotāji vai jebkura vienība, kas minēta 2. panta 5. punkta a) apakšpunkta i) vai iii) punktā, neievēro valsts noteikumos, ar kuriem transponē 10. pantu;
- l) kredītu apkalpotājs saņem un tur līdzekļus no aizņēmējiem, kaut arī attiecīgajā dalībvalstī tas nav atļauts saskaņā ar 6. panta 1. punkta b) apakšpunktu;
- m) kredītu apkalpotājs nepilda prasības, kas noteiktas valsts noteikumos, ar kuriem transponē 6. panta 2. punktu.

2. Šā panta 1. punktā minētie administratīvie sodi un korektīvie pasākumi ir iedarbīgi, samērīgi un atturoši un cita starpā ietver vismaz turpmāk minēto:

- a) atsaukt atļauju veikt kredītu apkalpotāja darbības;
- b) izdot rīkojumu, kurā kredītu apkalpotājam vai kredītu pircējam vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvim, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, tiek prasīts novērst attiecīgo pārkāpumu, izbeigt šādu rīcību un atturēties no šādas rīcības atkārtošanas;
- c) noteikt administratīvus naudas sodus.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka administratīvie sodi un korektīvie pasākumi tiek faktiski īstenoti.

4. Dalībvalstis nodrošina, ka, nosakot administratīvo sodu vai korektīvo pasākumu veidu un minēto administratīvo naudas sodu apmēru, kompetentās iestādes ņem vērā attiecīgos apstākļus, tostarp turpmāk minēto:

- a) pārkāpuma smagums un ilgums;
- b) par pārkāpumu atbildīgā kredīta apkalpotāja vai kredītu pircēja vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvja, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, atbildības pakāpe;
- c) par pārkāpumu atbildīgā kredītu apkalpotāja vai kredītu pircēja finanšu stabilitāte, tostarp ar atsauci uz juridiskās personas kopējo apgrozījumu vai fiziskās personas gada ienākumiem;
- d) par pārkāpumu atbildīgā kredītu apkalpotāja vai kredītu pircēja vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvja, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, pārkāpuma rezultātā gūtās peļņas vai novērsto zaudējumu apmērs, ciktāl šādu peļņu vai zaudējumus iespējams noteikt;
- e) zaudējumi, ko pārkāpums radījis trešām personām, ciktāl šādus zaudējumus iespējams noteikt;
- f) par pārkāpumu atbildīgā kredītu apkalpotāja vai kredītu pircēja sadarbības līmenis ar kompetentajām iestādēm;
- g) par pārkāpumu atbildīgā kredītu apkalpotāja vai kredītu pircēja vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvja, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, iepriekšējie pārkāpumi;
- h) visas pārkāpuma faktiskās vai iespējamās sistēmiskās sekas.

5. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes 2. punktā minētos administratīvos sodus un korektīvos pasākumus var piemērot vadības vai pārvaldes struktūras locekļiem un citām personām, kuras saskaņā ar valsts tiesību aktiem ir atbildīgas par pārkāpumu.
6. Dalībvalstis nodrošina, ka pirms lēmuma pieņemšanas, ar ko piemēro šā panta 2. punktā minētos administratīvos sodus vai korektīvos pasākumus, kompetentās iestādes dod attiecīgajam kredītu apkalpotājam vai kredītu pircējam vai attiecīgā gadījumā tā pārstāvim, kas izraudzīts saskaņā ar 19. pantu, iespēju tikt uzklaustītam.
7. Dalībvalstis nodrošina, ka lēmums, ar ko piemēro 2. punktā norādītos administratīvos sodus vai korektīvos pasākumus, ir pienācīgi pamatots un ka uz to attiecas pārsūdzības tiesības.
8. Dalībvalstis var nolemt neizstrādāt noteikumus attiecībā uz administratīviem sodiem par pārkāpumiem, par kuriem piemēro kriminālsodus saskaņā ar valsts tiesību aktiem. Šādā gadījumā dalībvalstis attiecīgās krimināltiesību normas dara zināmas Komisijai.

V SADAĻA

AIZSARDZĪBAS PASĀKUMI UN PIENĀKUMS SADARBĪTIES

24. pants

Sūdzības

1. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītu apkalpotāji izveido un uztur efektīvas un pārredzamas procedūras no aizņēmējiem saņemto sūdzību izskatīšanai.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka kredītu apkalpotāji aizņēmēju sūdzības izskata bez maksas un ka kredītu apkalpotāji reģistrē sūdzības un to risināšanai veiktos pasākumus.
3. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes nosaka un publicē kārtību, kādā tiek izskatītas aizņēmēju sūdzības par kredītu pircējiem, kredītu apkalpotājiem un kredītpakalpojumu sniedzējiem, un nodrošina, ka, saņemot sūdzības, nevilcinoties sākas to izskatīšana.

25. pants

Personas datu aizsardzība

Personas datu apstrādi šīs direktīvas nolūkos veic saskaņā ar Regulām (ES) 2016/679 un (ES) 2018/1725.

26. pants

Kompetento iestāžu sadarbība

1. Dalībvalstis nodrošina, ka 8., 13., 14., 15., 18., 20. un 22. pantā minētās kompetentās iestādes ikreiz, kad tas nepieciešams, savstarpēji sadarbojas, lai pildītu savas funkcijas un pienākumus vai īstenotu savas pilnvaras saskaņā ar valsts noteikumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu. Minētās kompetentās iestādes arī koordinē savas darbības, lai izvairītos no iespējamās dublēšanās un pārklāšanās, kad uzraudzības pilnvaras, administratīvie sodi un korektīvie pasākumi tiek piemēroti pārrobežu gadījumiem.
2. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes pēc pieprasījuma un bez liekas kavēšanās sniedz cita citai informāciju, kas nepieciešama to funkciju un pienākumu izpildei saskaņā ar valsts noteikumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu.

3. Dalībvalstis nodrošina, ka kompetentās iestādes, kas saņem konfidenciālu informāciju, pildot savas funkcijas un pienākumus saskaņā ar šo direktīvu, šo informāciju izmanto tikai savu funkciju un pienākumu pildīšanai saskaņā ar valsts noteikumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu. Uz informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm attiecas pienākums glabāt dienesta noslēpumu, kā norādīts Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/65/ES ⁽²⁴⁾ 76. pantā.
4. Dalībvalstis nosaka, ka visām personām, kas strādā vai ir strādājušas kompetentajās iestādēs, kā arī revidentiem un ekspertiem, kuri darbojas kompetento iestāžu uzdevumā, ir saistošs pienākums glabāt dienesta noslēpumu.
5. Dalībvalstis veic vajadzīgos administratīvos un organizatoriskos pasākumus, lai atvieglotu šajā pantā paredzēto sadarbību.
6. EBI atvieglo informācijas apmaiņu starp kompetentajām iestādēm dalībvalstīs un veicina to sadarbību.

VI SADAĻA

GROZĪJUMI

27. pants

Grozījumi Direktīvā 2008/48/EK

Direktīvu 2008/48/EK groza šādi:

- 1) iekļauj šādu pantu:

“11.a pants

Informācija par kredītliguma noteikumu un nosacījumu grozīšanu

Neskarot citus šajā direktīvā paredzētus pienākumus, dalībvalstis nodrošina, ka pirms kredītliguma noteikumu un nosacījumu grozīšanas kreditors sniedz patērētājam turpmāk minēto informāciju:

- a) skaidru aprakstu par ierosinātajām izmaiņām un – attiecīgā gadījumā – norādi par to, ka ir nepieciešama patērētāja piekrišana, vai par to, ka izmaiņas stāsies spēkā uz likuma pamata;
- b) šā punkta a) apakšpunktā minēto izmaiņu īstenošanas grafiku;
- c) patērētājam pieejamos līdzekļus sūdzības iesniegšanai par a) apakšpunktā minētajām izmaiņām;
- d) jebkādas šādas sūdzības iesniegšanai pieejamo laikposmu;
- e) tās kompetentās iestādes nosaukumu un adresi, kurai patērētājs var iesniegt minēto sūdzību.”;

- 2) iekļauj šādu pantu:

“16.a pants

Nokavēti maksājumi un izpildes nodrošināšana

1. Dalībvalstis pieprasa, lai kreditoriem būtu atbilstoša politika un procedūras, lai tie attiecīgā gadījumā censtos saprātīgi pārskatīt situāciju pirms izpildes procedūras sākšanas. Šādos pārskatīšanas pasākumos kā vienu no elementiem ņem vērā patērētāja apstākļus, un tie cita starpā var ietvert šādas iespējas:

- a) pilnīgu vai daļēju kredītliguma refinansēšanu;

⁽²⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2014/65/ES (2014. gada 15. maijs) par finanšu instrumentu tirgiem un ar ko groza Direktīvu 2002/92/ES un Direktīvu 2011/61/ES (OV L 173, 12.6.2014., 349. lpp.).

b) spēkā esošo kredītliguma noteikumu un nosacījumu grozīšanu, kas cita starpā var ietvert:

- i) kredītliguma termiņa pagarināšanu;
- ii) kredītliguma veida maiņu;
- iii) visu vai atsevišķu parāda dzēšanas maksājumu atlikšanu uz laiku;
- iv) procentu likmes maiņu;
- v) kredīta brīvdienu piedāvāšanu;
- vi) daļējus atmaksājumus;
- vii) valūtas konvertēšanu;
- viii) daļēju parāda atlaišanu un konsolidāciju.

2. Iespējamo pārskatīšanas pasākumu saraksts, kas izklāstīts 1. punkta b) apakšpunktā, neskar valsts tiesību aktos paredzētos noteikumus, un dalībvalstīm nav savos tiesību aktos jāparedz visi šajā sarakstā minētie pasākumi.

3. Dalībvalstis var prasīt, lai gadījumos, kad kreditoram ir atļauts noteikt un piemērot patērētājam maksu, kas izriet no saistību neizpildes, minētā maksa nav lielāka par to, kas vajadzīga, lai kompensētu kreditoram izmaksas, kuras tam radušās saistību neizpildes dēļ.

4. Dalībvalstis var atļaut kreditoriem piemērot patērētājam papildu maksu saistību neizpildes gadījumā. Šādā gadījumā dalībvalstis nosaka minētās maksas maksimālo apmēru.”;

3) direktīvas 22. panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Ciktāl šajā direktīvā iekļauti saskaņoti noteikumi, dalībvalstis savos tiesību aktos nedrīkst saglabāt vai ieviest noteikumus, kas atšķiras no šajā direktīvā paredzētajiem. Tomēr 16.a panta 3. un 4. punkts neliedz dalībvalstīm saglabāt vai ieviest stingrākus noteikumus, lai aizsargātu patērētājus.”.

28. pants

Grozījumi Direktīvā 2014/17/ES

Direktīvu 2014/17/ES groza šādi:

1) iekļauj šādu pantu:

“27.a pants

Informācija par kredītliguma noteikumu un nosacījumu grozīšanu

Neskarot citus šajā direktīvā paredzētos pienākumus, dalībvalstis nodrošina, ka pirms kredītliguma noteikumu un nosacījumu grozīšanas kreditors sniedz patērētājam turpmāk minēto informāciju:

- a) skaidru aprakstu par ierosinātajām izmaiņām un – attiecīgā gadījumā – norādi par to, ka ir nepieciešama patērētāja piekrišana, vai par to, ka izmaiņas stāsies spēkā uz likuma pamata;
- b) šā punkta a) apakšpunktā minēto izmaiņu īstenošanas grafiku;
- c) patērētājam pieejamajām iespējām iesniegt sūdzību par a) apakšpunktā minētajām izmaiņām;
- d) jebkādas šādas sūdzības iesniegšanai pieejamo laikposmu;
- e) tās kompetentās iestādes nosaukumu un adresi, kurai patērētājs var iesniegt minēto sūdzību.”;

2) direktīvas 28. pantu groza šādi:

a) panta 1. punktu aizstāj ar šādu:

“1. Dalībvalstis pieprasa, lai kreditoriem būtu atbilstoša politika un procedūras, lai tie attiecīgā gadījumā censtos saprātīgi pārskatīt situāciju pirms izpildes procedūras sākšanas. Šādos pārskatīšanas pasākumos kā vienu no elementiem ņem vērā patērētāja apstākļus, un tie cita starpā var ietvert šādas iespējas:

a) pilnīgu vai daļēju kredītliguma refinansēšanu;

b) spēkā esošo kredītliguma noteikumu un nosacījumu grozīšanu, kas cita starpā var ietvert:

i) kredītliguma termiņa pagarināšanu;

ii) kredītliguma veida maiņu;

iii) visu vai atsevišķu parāda dzēšanas maksājumu atlikšanu uz laiku;

iv) procentu likmes maiņu;

v) kredīta brīvdienu piedāvāšanu;

vi) daļējus atmaksājumus;

vii) valūtas konvertēšanu;

viii) daļēju parāda atlaišanu un konsolidāciju.”;

b) iekļauj šādu punktu:

“1. Iespējamo pārskatīšanas pasākumu saraksts, kas izklāstīts 1. punkta b) apakšpunktā, neskar valsts tiesību aktos paredzētos noteikumus, un dalībvalstīm nav savos tiesību aktos jāparedz visi šajā sarakstā minētie pasākumi.”;

3) iekļauj šādu pantu:

“28.a pants

Kreditora tiesību vai paša kredītliguma cesija

1. Gadījumā, ja kredītligumā paredzētās kreditora tiesības vai pašu kredītligumu cedē trešajai personai, patērētājam ir tiesības vērsties tiesā pret cesionāru, izmantojot jebkādu aizsardzību, kas patērētājam bijusi pieejama pret sākotnējo kreditoru, tostarp ieskaitu, ja tāds ir atļauts attiecīgajā dalībvalstī.

2. Patērētāju informē par 1. punktā minēto cesiju, izņemot gadījumus, kad sākotnējais kreditors, kas noslēdzis līgumu ar cesionāru, turpina apkalpot patērētāja kredītu.”.

VII SADAĻA

NOBEIGUMA NOTEIKUMI

29. pants

Komiteja

1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 182/2011 ⁽²⁵⁾ nozīmē.

2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 4. pantu.

⁽²⁵⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 182/2011 (2011. gada 16. februāris), ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu (OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.).

30. pants

Novērtēšana

1. Līdz 2026. gada 29. decembrim Komisija šo direktīvu novērtē un Eiropas Parlamentam, Padomei un Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai iesniedz ziņojumu par galvenajiem konstatējumiem. Novērtējumā ir vismaz turpmāk minētais:

- a) atļauju saņēmušo kredītu apkalpotāju skaits Savienībā un to kredītu apkalpotāju skaits, kuri sniedz savus pakalpojumus uzņēmējā dalībvalstī;
- b) ienākumus nenesošos kredītīgumos paredzēto kreditoru tiesību vai to ienākumus nenesošo kredītīgumu skaits, kurus no kredītiestādēm ir iegādājušies kredītu pircēji, kam ir domicils vai juridiskā adrese vai – gadījumos, kad saskaņā ar tā valsts tiesību aktiem tam nav juridiskās adreses – tā galvenais birojs ir tajā pašā dalībvalstī, kur ir kredītiestāde, vai citā dalībvalstī, nevis tajā, kur ir kredītiestāde, vai ārpus Savienības;
- c) novērtējums par to, kāds nelikumīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas risks pastāv saistībā ar kredītu apkalpotāju un kredītu pircēju darbībām;
- d) saskaņā ar 26. pantu īstenotas kompetento iestāžu savstarpējās sadarbības novērtējums.

2. Ja novērtējumā ir konstatētas būtiskas problēmas saistībā ar šīs direktīvas darbību, ziņojumā norāda, kā Komisija plāno konstatētās problēmas risināt, tostarp norādot iespējamās pārskatīšanas pasākumus un grafiku.

31. pants

Pārskatīšanas klauzula

Neskarot Eiropas Parlamenta un Padomes likumdošanas prerogātivas, Komisija līdz 2023. gada 29. decembrim iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei ziņojumu par šādiem jautājumiem:

- a) tiesiskā regulējuma atbilstība attiecībā uz iespējamo maksimālo apmēru ieviešanu maksām, kas rodas saistību neizpildes gadījumā un ko piemēro kredītīgumiem, kuri noslēgti ar:
 - i) fiziskām personām ar minēto fizisko personu saimniecisko vai profesionālo darbību saistītos nolūkos;
 - ii) MVU, kas definēti Ieteikuma 2003/361/EK pielikuma 2. pantā;
 - iii) jebkuru aizņēmēju ar nosacījumu, ka kredītu garantē fiziska persona vai tas ir nodrošināts ar minētajai fiziskajai personai piederošiem aktīviem vai īpašumu;
- b) to kredītīgumu attiecīgie aspekti, tostarp iespējamie pārskatīšanas pasākumi, kuri noslēgti ar:
 - i) fiziskām personām ar minēto fizisko personu saimniecisko vai profesionālo darbību saistītos nolūkos;
 - ii) MVU, kas definēti Ieteikuma 2003/361/EK pielikuma 2. pantā;
 - iii) jebkuru aizņēmēju ar nosacījumu, ka kredītu garantē fiziska persona vai tas ir nodrošināts ar minētajai fiziskajai personai piederošiem aktīviem vai īpašumu;
- c) īstenošanas vai regulatīvo tehnisko standartu vai citu piemērotu pasākumu izstrādes nepieciešamība un iespējamība, lai ieviestu vienotus ziņošanas formātus aizņēmējiem paredzētiem paziņojumiem saskaņā ar 10. panta 2. punktu un par pārskatīšanas pasākumiem.

Attiecīgā gadījumā pirmajā daļā minētajam ziņojumam pievieno tiesību akta priekšlikumu.

32. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis līdz 2023. gada 29. decembrim pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

2. Tās piemēro 1. punktā minētos noteikumus no 2023. gada 30. decembra.

Atkāpjoties no pirmās daļas, vienībām, kas 2023. gada 30. decembrī jau veic kredītu apkalpošanas darbības saskaņā ar valsts tiesību aktiem, ir ļauts turpināt veikt minētās kredītu apkalpošanas darbības savā piederības dalībvalstī līdz 2024. gada 29. jūnijam vai līdz dienai, kad tās saņem atļauju saskaņā ar šo direktīvu – atkarībā no tā, kurš datums ir agrāks.

Dalībvalstis, kurās attiecībā uz kredītu apkalpošanas darbībām jau ir noteikts regulējums, kas ir līdzvērtīgs vai stingrāks par šajā direktīvā noteikto regulējumu, var atļaut vienības, kuras 2023. gada 30. decembrī jau veic kredītu apkalpošanas darbības saskaņā ar minēto regulējumu, automātiski atzīt par atļauju saņēmumiem kredītu apkalpotājiem saskaņā ar valsts noteikumiem, ar kuriem transponē šo direktīvu.

3. Kad dalībvalstis pieņem 1. punktā minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

4. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

33. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

34. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Strasbūrā, 2021. gada 24. novembrī

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs
D. M. SASSOLI*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs
A. LOGAR*